

www.vpress.ovh

Waasan Päivälehti

Täällä olemme:
www.vpress.ovh

24/7

Waasan Päivälehti – nro 2 – Sunnuntai, 11 tammikuuta, 2025 – Neljäs vuosikerta – ISSN 2954-243X

ELINVOIMAKESKUKSET

Elinvoimakeskukset ovat jo toiminnassa – Pohjanmaalla ohjat ottaa Mika Palosaari

Vuosi 2026 on alkanut merkittävällä hallinnollisella uudistuksella, kun uudet alueelliset elinvoimakeskukset aloittivat toimintansa 1. tammikuuta.

Uudistuksessa kymmenen elinvoimakeskusta korvaa aiemmat 15 ELY-keskusta, tavoitteenaan selkeyttää valtion aluehallintoa ja vahvistaa

alueiden kasvua. Pohjanmaan elinvoimakeskuksen ylijohtajaksi on nimetty Mika Palosaari, jonka viisivuotiskausi ulottuu vuoden 2030 loppuun. Elinvoimakeskuksilla on laaja tehtäväkenttä, joka kattaa kaiken yrittäjyyden ja työllisyyden edistämisen – aina ympäristönsuojeluun, liikenteeseen ja maatalouden kehittämiseen. Ne toimivat työ- ja elinkeino-ministeriön alaisuudessa, mutta saavat ohjausta useilta eri ministe-

riöiltä. Keskusten odotetaan toimivan alueidensa moottoreina, jotka yhdistävät elinkeinöelämän tarpeet ja julkiset palvelut saumattomasti. Uusi organisaatiomalli on suunniteltu vastaamaan nykyajan haasteisiin, kuten osaavan työvoiman varmistamiseen ja vihreään siirtymään, tarjoten samalla tehokkaampaa palvelua niin yrityksille kuin kansalaisillekin.

Lähde: Valtioneuvosto

KAUPUNGINTEATTERI

**Vaasan kaupunginteatteri teki kovan tu-
loksen – Piaf hurmasi ja katsomot täyttyivät**

Vaasan kaupunginteatteri juhli poikkeuksellisen menestyksestä vuot-
ta. Vuonna 2025 teatterin katso-jamäärät harppasivat huimat 20 prosenttia edellisvuoteen verrattuna, ja kaikkiaan tilaisuudet keräsivät lähes 41 000 kävijää.

Vuoden ehdottomaksi yleisö-magneetiksi nousi syyskuussa ensi-iltaan saanut Piaf-musiikinäytelmä, joka keräsi yksinään yli 10 000 katsojaa. Myös kevään Tosca-ooppera teki historiaa myymällä kaikki esityk-sensä loppuun jo ennen ensi-iltaa. Teatterinjohtaja Seppo Välinen iloitsee teatterin merkityksellisyydestä ja kiittää yleisöä luot-tamuksesta.

Vuosi 2026 näyttää yhtä lupa-
valta: luvassa on muun muassa Florian Zellerin odotettu kantaesitys To-tuus sekä koko perheen klassikko Aladdin ja taikalamp-pu. Ohjelmistossa jatkavat myös suositut Piaf ja Ikuisesti nuori.

Lähde: Vaasan kaupunginte-
atterin tiedote

Suomen tuulivoiman kärkinimä, ja ne tuottavat yhdessä tuulivoimaa lähes yhtä paljon kuin yksi ydinvoimala silloin kun tuulee. Tuulivoimatilastojen 2025 mukaan koko Suomen tuulivoimakapasiteetti kasvoi yli 9 400 megawattiin, ja suurin osa tästä kapasiteetista on sijoittunut Pohjanmaan maakun-taan.

Erityisesti Kristiinankaupungissa ja Närpiössä sijaitseva Pjelaixin tuulipuisto on yksi Suomen suurimmista, jossa 56 tuuliturbiinia tuottaa noin 1,1 terawattituntia puhdasta sähköä vuodessa. Tämä vastaa merkittävää osaa tuulivoiman kokonaistuotannosta ja tuo puhdasta energiaa satojen tuhan-sien suomalaisten käyttöön.

Tuulivoiman nopea rakentaminen näissä kunnissa on tuonut mukanaan myös taloudellista elinvoimaa: investoinnit työllistävät ja lisäävät verotuloja paikallislouuteen. Vaikka hallituksen alueidenkäyttöä koskevat muutosehdotukset tähtäävät tuulivoiman sijoittamiseen yhä enemmän Po-hjois-Suomeen ja kauemmas asutuskeskuksista, Pohjanmaa jatkaa tuulivoiman voimakkaana kasvun alueena.

Lähde: Suomen uusiutuvat ry – Tuulivoimatilastot 2025

TIETEIDEN YÖ

**Tieteiden yö valloittaa Helsingin
– Koska on Vaasan vuoro?**

Helsinki muuttuu torstaina 22. tammikuuta 2026 suureksi tieteen huvipuistoksi, kun perinteistä Tietei-den yötä juhlistetaan lähes 50 ilmaisella tapahtumal-la. Ohjelmassa on kaikkea tähtitieteestä historiaan ja käytännön kokeisiin, kun museot ja yliopistot avaavat ovensa yleisölle.

Vaikka Helsingissä nautitaan tieteen huumasta kymmenissä eri kohteissa, Pohjanmaan sydän Vaasa lois-taa poissaololla-an. Vaasa on täynnä opiskelijoita, tutkijoita ja korkeakouluja, mutta silti tutkimuksen ovet pysyvät monilta suljettuina. Onkin aika kysyä: milloin saamme oman Tieteiden yömmen? Vaasalla olisi kaikki edellytykset nousta tieteen ja tiedon valonlähteeksi pimeän tammikuun keskellä. Lähde: tie-teid-
enyo.fi

AVANTOUINTI

**Hyisiä uutisia: Sisäsataman avan-
tointipaikka on taas auki!**

Vaasan Sisäsataman suosittu avantouintipaikka on avattu jäl-leen kaupunkilaisten käyttöön. Paikka oli hetken suljettuna tekni-
sten huoltotöiden vuoksi, mutta nyt hyisestä vedestä nauttiminen on jälleen mahdollista.

Uimapaikka palvelee harrastajia tuttuun tapaan, ja kaupunki muistuttaa uimareita varovaisuudesta liukkailla laitureilla. Avantouinti on kasvattanut suosiotaan Vaasassa, ja Sisäsa-ta-ma tarjoaa siihen upeat puitteet aivan keskustan tuntumassa. Tervetuloa virkistytymään talviseen mereen!

Uintipaikka oli suljettuna 29.12. lähtien kovan tuulen takia. Avantouimaan pääsee taas normaalisti joka päivä klo 6–21. Kaupunki muistuttaa, että avantoon ei saa mennä yksin. Avan-touimarin paras turvallisuusvaruste on uintikaveri. Lähde / Källa / Source: Vaasan kaupunki / Vasa stad (STT Info)

TAMMISUNNUNTAI

**Tammisunnuntai kokoaa Po-
hjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan
Alavudelle**

Alavus isännöi tänä vuonna maakunnallista Tammisunnun-tain muistojuhlalaa 25. tammikuuta. Arvokas päivä alkaa klo 10 sanajumalanpalveluksella Alavuden kirkossa, jossa saar-naa piispa Matti Salomäki. Kirkkomenojen jälkeen lasketaan perinteiset kunnianosoitukset sankarihaudoille. Päivä jatkuu Alavuden koulukeskuksessa kirkkolounaalla ja klo 12:30 alkavalla pääjuhalla. Juhlapu-heen pitää sotatietei-den dosentti Ilmari Käihkö. Tilaisuus tarjoaa myös korkeata-soista kulttuuria: musii-kista vastaa Laivaston soittokunnan vaskikvintetti, ja lavalle nousevat myös nuorten kansantans-siryhmä Tulikipuna-trio sekä paikalliset koululaiset. Tammisunnuntai on historiallisesti merkittävä päivä, jolloin

Jatkuu sivulla 2

Viikon kuva:

Talvi

ÄIDINMAIDONKORVIKE

Vanhemmat huomio! Suosittua äidinmaidonkorviketta vedetään markkinoilta

Löytyykö kaapistasi tätä jauhetta? Nestlé laajentaa takaisinvetoa vakavan bakte-
eritoksiinien riskin vuoksi. Ruokajätti Nestlé on laajen-tanut vauvojen NAN Sensilac-
äidinmaidonkorvikelajin takaisin-vetoa. Syynä on tuotantolaitoksella havaittu poikkeama: yhdessä käytetys-sä öljyraaka-aineessa saattaa esiintyä cereulidia. Kyseessä on Bacillus cereus -bakteerin tuottama toksini, joka voi ai-heuttaa terveysriskin pie-ni-le lapsille.

Yhtiö korostaa, että kyseessä on varoitoimenpide, jolla var-mistetaan lasten turvallisuus ja korkeat laatu-standardit. Takaisinveto koskee rajattu-
ja eriä, ja kuluttajia keho-tetaan tarkistamaan omat pakkauksensa välittömästi. Nestlé pahoittelee tilannetta ja vakuuttaa ottavansa lasten hyvinvoinnin vakavasti. Tarkemmat tiedot: Nestlé Finland (https://www.nest-le.fi/media/pressreleases/allpressreleases/varoitoime-na-takaisinveto)

POHJANMAA

ÖJBERGET

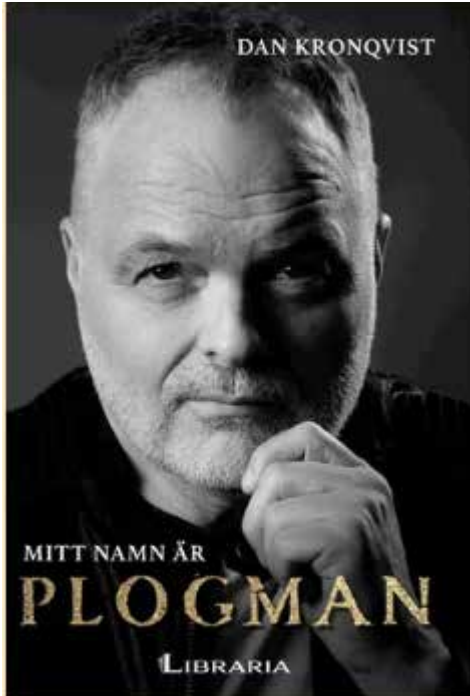
**Hiihtokausi alkoi – Öjbergetin
tykkilumiura on nyt auki!**

Hiihtokansan odotus palkitaan vihdoin, kun Vaasan Öjber-
getin tykkilumilatu avautuu. Viime aikojen pakkasjakso on mahdollistanut tehokkaan lumituksen, ja 1,5 kilometrin mittainen ura on nyt priimakunnossa niin perinteisen kuin vapaankin tyylin hiihtäjille. Valaistus ja voitelutilat palvele-vat liikkujia, tarjoten loistavat puitteet talvikauden avauk-seen. Nappaa suksesi mukaan ja suuntaa nauttimaan vauhdin hurmasta ja raikkaasta ulkoilmasta!

Öjbergetin laskettelurinteet pyritään avaamaan viikolla 4. vaasa.fi

CHARES PLOGMAN

**Iskelmä-tähti Charles Plogman
Vaasaan – 60-vuotisjuhlan kyn-
nyksellä rehellisenä**

Iskelmä-Finlandia-voittaja Charles Plogman vierailee Vaasan pääkirjastossa maanantaina 2.2. klo 18.00. Pian 60 vuotta täyttävä artisti avaa elämänsä tuoreen Nimeni on Plogman -elämäkerran kautta. Alavetelin kasvatista tuli koko Suomen tuntema tähti, jonka matka on sisältänyt niin suuria voito-
toja kuin kipeitä vastoinkäymisiä. Draamasalissa kuullaan tarinoita 40-vuotisen uran varrelta ja kurkistetaan tulevaan juhlaruundiin. Vapaa pääsy! Bild: Libraria

TUULIVOIMA

**Kristiinankaupunki ja Närpiö
tuulivoiman huipulla: yhden
ydinvoimalan verran sähköä -
kun tuulee**

Kristiinankaupunki ja Närpiö ovat vakiinnuttaneet asemansa

TÄNÄÄN

PÄÄKIRJOITUS

Meillä on supersuosittu Taiteiden yö – nyt on aika Tieteiden yölle

Vaasa tunnetaan tapahtumien kaupunkina, ja elokuinen Taiteiden yö on vuodesta toiseen todellinen ylei-sömenestys. Kaupungin kadut täyttyvät ihmisistä, kulttuurista ja kohtaamisista. Tämä osoittaa, että vaa-salaisilla on valtava nälkä yhteisöllisille tapahtumille, jotka av-aavat ovia uusiin maailmoihin. Siksi onkin perusteltua kysyä: miksi emme hyödynnä kaupunkimme suurinta voimavaraa – tiedettä ja tutkimusta – samalla tavalla?

Vaasa tunnetaan tapahtumien kau-punkina, ja elokuinen Taiteiden yö on vuodesta toiseen todellinen ylei-söme-nestys. Kaupungin kadut täyttyvät ih-misistä, kulttuurista ja kohtaamisista. Tämä osoittaa, että vaa-salaisilla on valtava nälkä yhteisöllisille tapahtu-mille, jotka avaavat ovia uusiin maail-moihin. Siksi onkin perusteltua kysyä: miksi emme hyödynnä kaupunkimme suurinta voimavaraa – tiedettä ja tutki-musta – samalla tavalla?

Helsingissä vietetään 22. tammikuuta 2026 Tieteiden yötä, jolloin kymme-net museot, laboratoriot ja luen-tosalit avautuvat yleisölle maksutta. Ohjel-ma ulottuu tähtitieteestä robotiikka-an ja sosiologiasta histori-aan. Se tee-kee tieteestä saavutettavaa, hauskaa ja ymmärrettävää. Vaasa on Suomen merkittävimpiä opis-kelijakaupunkeja suhteutettuna asukaslukuun, ja meillä on kuusi korkeakouluysikköä, valta-va määrä huippututkijoita sekä maail-manluokan energiateknologian kes-kittymä. Silti tutkimus tapahtuu usein

sul-jettujen ovien takana, kaukana ta-vallisen kaupunkilaisen arjesta. Tieteiden yö Vaasassa ei olisi vain aka-teeminen harjoitus. Se olisi mahdol-lisuus näyttää lapsille ja nuorille, mitä heidän kotikaupungissaan oikeasti tut-kitaan. Se voisi innostaa uutta sukupol-vea hakeutumaan opin-tojen pariin. Kuvitelkaa tilanne, jossa Palosaaren kampus hehkuisi valoissa tammikuun pakkasilla: labo-ratoriot esittelisivät uusiutuvia energianlähteitä, historioit-sijat kertoisivat merenpohjan hyljistä ja psyko-logit avaisivat ihmismielen saloja – kaikki tämä helposti lähestytt-ävässä muodossa. Meillä on jo infrastruktuuri ja osaami-nen. Tarvitaan vain tahtoa tuoda tiede ulos kammioistaan ja kutsua kaupun-kilaiset peremmälle. Jos Taiteiden yö pystyy täyttämään kaupungin satei-sena syyksiltana, Tieteiden yö pystyisi tuomaan valoa ja oivalluksia pimeään tammikuuhun. Tehdään tiedosta koko kansan juhla.

TAMMISUNNUNTAI

Miksi vietämme Tammisunnuntai-ta?

Tammisunnuntai, jota vietetään vuosittain tammikuun viimeisenä sunnuntaina, on yksi Suomen historian sym-bolisesti merkittävim-mistä muistopäivistä. Vaikka se ei ole viralli-nen liputuspäivä, sillä on vahva ase-ma erityi-sesti itsenäisyyden alku-vaiheita ja vuoden 1918 tapahtumia koskevassa historiallisessa muis-tissa. Tammisunnuntai liittyy ratkaisevasti Suo-men sisällissodan puh-keamiseen ja erityisesti valkoisen osapu-len aseelliseen järjestäyty-miseen ja vallanottoon Etelä-Pohjanmaalla.

Päivän merkitys ei rajoitu yksittäiseen sotilaalliseen tapahtumaan, vaan se avaa näkymän Suomen it-senäi-stymisen jälkeiseen epä-va-kaaseen aikaan, yhteiskun-nallisiin jännitteisiin sekä niihin valintoihin, jotka joh-tivat aseelliseen konfliktiin. Tammisunnuntai toimii siten historiallisena rajapyykkinä rauhanomaisen valtioraken-tamisen ja sisällissodan välillä – hetkenä, jolloin toiveet so-vinnosta murtuivat ja maa syöksyi kohti traagista kansa-laissotaa.

Historiallinen tausta: Suomi itsenäistymisen jälkeen

Suomi julistautui itsenäisek-si 6. joulukuuta 1917 Venäjän keisarikunnan romahduksen seurauksena. Itse-näisyys oli unelma, joka oli kypsytynyt vuosi-kymmenten ajan, mutta sen toteutuminen ei tuonut mukanaan toivottua vakautta. Päinvastoin – nuori valtio oli syvästi jakautunut sosiaali-sesti, taloudellisesti ja poliiti-ti-sesti.

Mannerheimin muotokuva. Eero Järnefelt, 1933

näitä aseita joutumasta puna-kaartien käsiin. Operaatio oli huolellisesti suunniteltu ja toteutettiin samanaikaisesti useissa kaupungeissa.

Jo edellisenä iltana, 27. tam-mikuuta, oli käyty taisteluja Laihialla, ja siellä kaatuivat tämän sodan ensimmäiset uhrin. Laihian taistelut olivat jännittyneen tilanteen väi-stämätön purkautuminen – ensimmäinen askel kohti laa-jempaa konfliktia, joka tulisi vaatimaan kymmeniä tuhan-sia ihmishenkiä.

Keskeinen tapahtumapaika oli Vaasa, josta muodostui valkoisen Suomen hallin-nollinen keskus ja se-naatin pakopaikkakunta. Vaasassa aseistariisunta toteutettiin no-peasti ja suurelta osin ilman laajamit-taista verenvuodatus-ta, mikä oli sekä huolellisen suunnittelun että venäläisten joukkojen heikon moraalin ja organisaation tulos. Aseis-tariisunnan poliittinen mer-kitys oli kuitenkin valtava. Käytännössä tämä merkitsi avoimen aseellisen konfliktin alkua – pisteen taakse ei ollut paluuta.

Seuraavana päivänä, 29. tammikuuta, punaiset aloi-tivat Helsingissä oman val-lankumouksensa ja ottivat haltuunsa pääkaupungin kes-keiset paikat. Sisällissota oli tosiasia. Maa oli jakaantunut kahteen leiriin, ja molemmil-la oli nyt sekä aseet että or-ganisaatio toteuttaa tahtonsa väkivalloin.

Tammisunnuntaita on perinteisesti pidetty sisäl-lissodan alkamispäivänä nimenomaan valkoisesta näkö-kulmasta. Se symboloi järjestäytyntä vallanottoa ja valtiollisen armeijan syntyä tilanteessa, jossa valti-on ole-massaolo koettiin uhatuksi. Punaiselle osapuolelle ratkai-seva päivämäärä oli luonnolli-sesti 29. tam-mikuuta, jolloin heidän vallankumouksensa alkoi Helsingissä.

Suojeluskunnat ja Mannerheimin rooli

Tammisunnuntain tapahtu-miin liittyy läheisesti ken-raali Carl Gustaf Emil Man-nerheim, joka oli nimitetty senaatin joukkojen ylipäälli-köksi. Mannerheim oli poik-keuksellinen henkilö nuoren Suomen johdossa. Hänellä oli pitkä ja arvostettu sotilasura Venäjän keisarikunnassa armei-jassa, ja hän oli ehtinyt osal-listua useisiin sotiin ja operaa-tioihin aina Venäjän sisäisistä levottomuuksista ensimmä-iseen maailmansotaan. Hän toi mukanaan sekä sotilaallis-ta kokemusta, kansainvälistä näkökulmaa että arvovaltaa, jota nuori suojeluskuntaorga-nisaatio kipeästi tarvitsi.

Suojeluskunnat eivät syn-tyneet tyhjästä, vaan ne oli-vat kehittyneet paikallisina järjestysjoukkoina jo vuosien 1917–1918 kaaoksen aikana. Erityisesti Pohjanmaalla suo-jeluskunnat olivat vahvoja ja hyvin organisoituja, mikä selittää sen, miksi juuri Ete-lä-Pohjanmaasta muodostui

valkoisen liikkeen vahvin tu-kialue.

Tammisunnuntai merkitsi suojeluskuntien aseman vi-rallistamista ja keskittämistä yhtenäisen johdon alle. Tämä oli ratkaisevaa sodan kulun kannalta, sillä se mahdollisti tehokkaamman organisaat-ion, koulutus-sen ja huollon. Hajanaisten paikallissjoukko-jen sijaan syntyi vähitellen oikea armeija, joka pystyi suo-rit-tamaan koordinoituja ope-raatioita ja vastaamaan puna-kaartin haasteeseen.

Mannerheimin johdolla suojeluskunnat saivat sotilaal-lisen organisaation ja strate-gian. Hänen kokemuk-sensa ja auktoriteettinsa olivat kes-keisiä tekijöitä siinä, että val-koinen osapuoli pystyi lopulta voittamaan sodan, vaikka se alkoi monilta osin heikom-massa asemassa kuin punai-set, jotka hallitsivat teollisuus-kes-kuksia ja pääkaupunkia.

Tammisunnuntai muistopäivänä

Sodan jälkeen Tammisunnun-taista muodostui erityisesti valkoisen Suomen muistopä-ivä. Sitä vietettiin vuosittain suojeluskuntien ja veteraan-ien piirissä juhlapuheiden, seppelenlaskujen, paraatien ja juma-lanpalvelusten mer-keissä. Päivä symboloi itsenä-isien Suomen puolustamista ja laillisen hallituksen vallan sä-ilyttämistä kaaoksen ja vallan-kumouksen uhkaa vastaan.

Muistopäivän vietto oli erityisen näkyvää 1920- ja 1930-luvuilla, jolloin sisäl-lissodan muisto oli tuore ja yhteiskunta edelleen jakau-nut. Voittajien historiäkä-sitys hallitsi julkista keskus-telua, ja Tammisunnun-tai nähtiin vapauden ja laillisuu-den voittona anarkiaa ja val-lankumousta vastaan. Punai-selle osapuolelle ja heidän jälkeläisilleen päivä oli kui-tenkin muistutus tappiosta, häpeästä ja usein myös henki-lökohtaises-ta menetyksestä.

Toisen maailmansodan jälkeen ja erityisesti suo-jeluskuntajärjestön lak-kauttamisen (1944) myötä Tam-misunnuntain vietto muuttui hillitymmäksi. Sot-ien jälkeinen Suomi pyrki rakentamaan kansallista yhte-näisyyttä, ja sisällissodan avoimen muistamisen koettiin uhkaavan tätä yhteyttä. Sisällissodan muista-minen alkoi vähitellen saada moni-vaihtteisempaa ja kriittisem-män luonteen.

Myös terminologia muuttui merkittävästi. Siinä missä val-koinen osapuoli oli pitkään puhunut ”vapausso-dasta” ja punainen osapuoli ”luokka-sodasta” tai ”vallankumouk-sesta”, historiantutkimus alkoi käyttää neutraalimpaa termiä ”sisällissota”, joka tunnusti konfliktin traagisen luonteen kansalaisten välisenä sotana.

Nyky-Suomessa Tammisun-nuntai ei ole laajasti tunnet-tu tai virallisesti huomioitu muistopäivä valtakun-nallisella tasolla. Se elää kuitenkin edelleen osana historiallista

[Jatko sivusta 1](#)

kunnioidetaan vapaussodan alkamisen muis-toa. Tilaisuus on kaikille avoin, ja yleisöä pyydetään saapumaan juhlasalini viimeistään klo 12:25.

KUVA: Muistomerkki Laihian Hulmissa, vuoden 1918 sodan ensimmäisen taistelun muistoksi. Muisto-merkki paljastettiin 7. elokuuta 1938. Muistomerkissä on viiden taistelussa kaatuneen laihialaisten viiden miehen nimet. Kuvanveistäjä: Urho Kaarlo Lammin-heimo

LIDL

Nyt on helppo syödä terveelli-sesti – hedelmät ja vihannekset jopa 30 % alennuksella

Lidl käynnistää vuoden 2026 ennätysmäisellä kampanjalla, jossa koko hedelmä- ja vihannesosasto on alennuksessa koko tammikuun ajan.

Uusi vuosi tuo mukanaan monelle lupauksen terveellisem-mästä elämästä. Lidl haluaa tukea tätä muutosta laskemalla kaikkien hedelmien ja vihannesten hintoja koko tammikuun ajaksi. Alennukset ovat merkittäviä, sillä osa tuotteista on jopa 30 % normaalia halvempia. Kampanja koskee koko he-delmä- ja vihannesosastoa kaikissa Suomen Lidl-myymälö-issä.

Terveellinen ruokavalion edistäminen on osa Lidlin laajem-paa tavoitetta tukea kasvipainotteista syömistä. Yhteistyössä WWF Suomen kanssa myymälöihin on lisätty myös opastei-ta, jotka auttavat asiakkaita tekemään ympäristön ja tervey-den kannalta parempia valintoja. Halvemmat hinnat tekevät kansallisten ravitsemussuosittelusten noudattamisesta – eli noin 800 gramman päivittäisestä kasvissaldosta – aiempaa helpompaa ja edullisempaa.

KORSNÄS

Merenpohjatutkimukset val-mistuivat – Korsnäsin merituu-livoimahankkeen merkittävä edistysaskel

Pohjanlahden haastavista olosuhteista huolimatta merituu-livoimahankkeen merenpohjatutkimukset Korsnäsin alue-ella on saatu päätökseen. Tutkimukset tehtiin yli seitsemän kuukauden ajan ja ne ovat olennainen osa projektin teknistä suunnittelua ja ympäristövaikutusten arviointia. Projektissa ovat mukana Metsähallitus ja Vattenfall yhteistyössä suomalaisten asiantuntijoiden kanssa.

Metsähallitus
Lähde: Metsähallitus tiedote

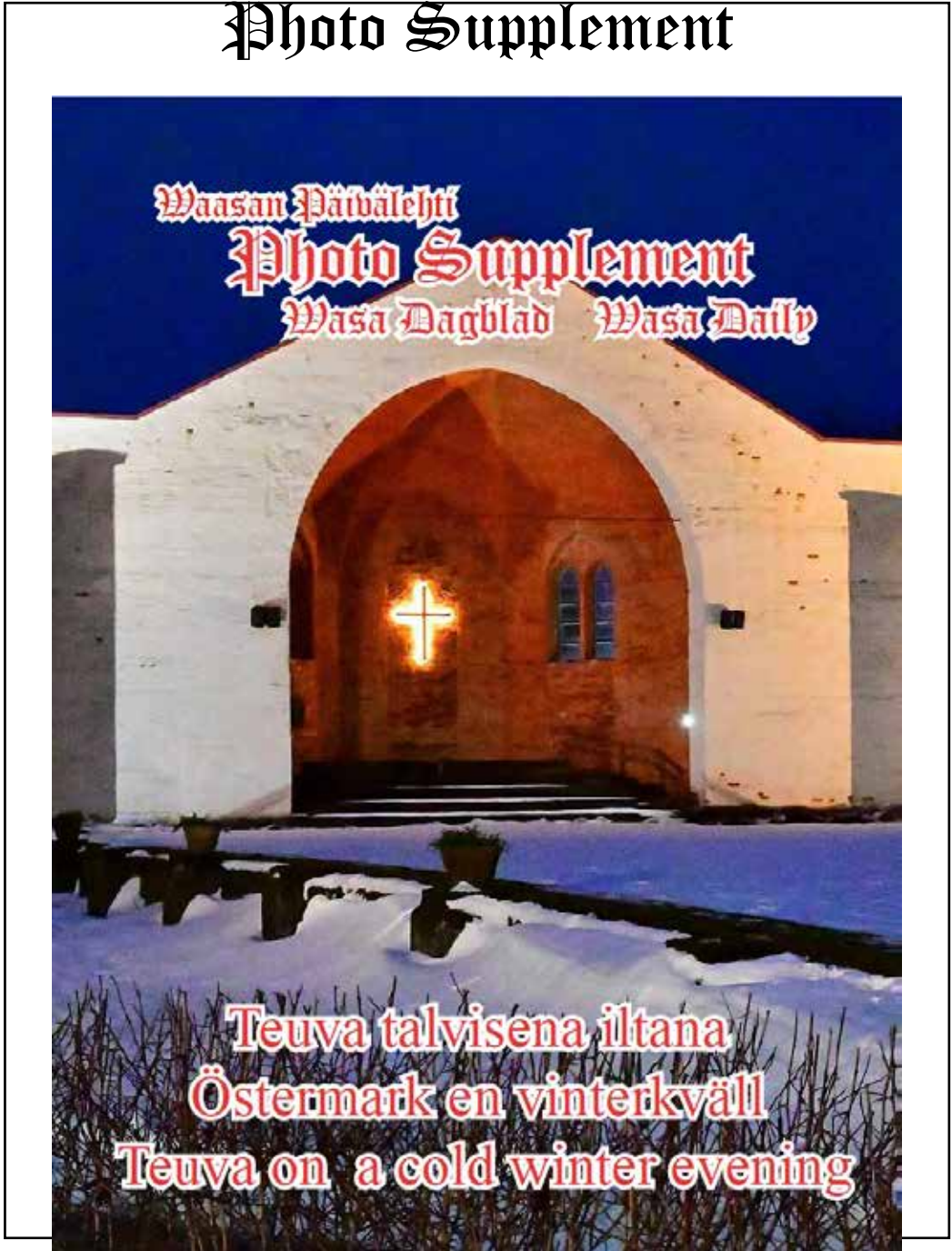
MAALAHTI

Träffpunkten valittiin Maalahden vuoden 2025 tähdeksi

Psykososiaalinen yhdistys Träffpunkten r.f. on valittu Ma-lahden Vuoden 2025 johtotähdeksi. Valinnan teki Maalan vammaisneuvosto kuntalaisten äänestyksen perusteella 3. joulukuuta kansainvälisen vammaisten päivänä. Träffpunk-ten sai 38 prosenttia äänistä, ohittaen muut ehdokkaat.

Yhdistystä kiitetään sen merkittävästä työstä ja välittömästä

[Jatkuu sivulla 3](#)

Tykki Raastuvankadulla 1918

keskustelua ja erityisesti paikallisia perin-teitä, etenkin Pohjanmaalla ja Vaasassa, missä Tammissunnuntain tapahtumat olivat konkreettisesti läsnä ja missä valkoinen liike oli vahvimmillaan.

Historiallinen merkitys ja tulkinnat

Tammissunnuntain merkitys ei ole yksiselitteinen, eikä se voi sitä olla. Tapahtumia voidaan tarkastella monesta eri näkökulmasta, ja jokainen tulkinta paljastaa oman totuutensa historian monimutkaisuudesta todellisuudesta.

Tammissunnuntai voidaan nähdä laillisen hallituksen itsepölystuksena: senaatti, joka oli Suomen tuolloin ainoa laillinen hallitus, pyrki turvaamaan järjestyksen ja valtion itsenäisyyden tilanteessa, jossa sekä si-säinen että ulkoinen uhka olivat todellisia. Venäläisten joukkojen aseistarisunta oli välttämätön toimen-pide, jotta nämä ase-eit eivät joutuisi vallankoumoksellisten käsiin ja jotta nuori valtio voisi turvata itse-määräämisoikeutensa.

Toisaalta Tammissunnuntai oli myös askel kohti traagista sisällissotaa, joka vaati noin 36 000-37 000 ih-misen hengen. Tämä on valtava määrä pienessä, noin kolmen miljoonan asukkaan maassa – lähes pro-sentti koko väestöstä kuoli sodan seurauksena. Lisäksi kymmenet tuhannet jäivät leskiksi tai orvoiksi, ja sodan jäljet näkyivät suomalaisessa yhteiskunnassa vuosikymmenien ajan.

Nykyhistoriantutkimus korostaa tapahtumien monikerroksisuutta ja pyrkii ymmärtämään molempien osapuolten motiiveja ilman yksinkertaistavia vastakkainasetteluja. Tutkimus on osoittanut, että kummal-lakin osapuolella oli sekä perusteluita huolenaiheita että tekijöitä, jotka ajoivat kohti aseellista ratkaisua. Työväestön olosuhteet olivat usein kurjat, ja heidän poliittinen vaikutusvaltansa vähäinen. Porvaristo puolestaan pelkäsi oikeutetusti bolševistista vallankumousta ja yhteiskuntajärjestyksen romahtamista.

On kuitenkin tärkeää tunnistaa, että näkökulmat vaihtelevat maantieteellisesti. Etelä-Suomessa, missä teollisuustyöväestö oli suurta ja luokkariititradit teräviä, sisällissodalla oli vahvempi luokkasodan luonne. Pohjanmaalla tilanne oli erilainen. Täällä kyse oli monelle ennen kaikkea vapaussodasta – taistelusta Ve-näjän sotilasläsnäolaa vastaan ja maamme tuoreen itsenäisyyden turvaamisesta. Venäläisten varuskun-tien aseistarisunta nähtiin välttämättömänä toimena, jolla estettiin venäläinen vaikutusvalta ja mahdolli-nen uusi miehitys.

Tämä ero näkökulmissa on tärkeä ymmärtää. Siinä missä Helsingissä taisteltiin vallasta ja yhteiskuntajär-jestyksestä, Vaasassa ja Pohjanmaalla taisteltiin monien mielestä ennen kaikkea itsenäisyydestä ja vierai-den joukkojen poistamisesta maasta. Molemmat tulkinnat pitävät sisällään totuuden – historia on aina moniääninen.

Miksi Tammissunnuntaita tulisi muistaa?

Me voimme hetkeksi hiljentyä ja miettiä, millainen Suomi olisi, jos Tammissunnuntain taisteluisssa olisi koettu häviö. Millainen maamme kohtalo olisi ollut? Olisiko Suomi pysynyt itsenäisenä, vai olisiko se pa-lannut Venäjän yhteyteen bolševikkien johdossa? Millainen yhteiskunta miksi olisi nyt?

Nämä kysymykset eivät ole pelkkää spekulatiota. Ne muistuttavat meitä siitä, että historia olisi voinut kulkea toisinkin. Itsenäisyys ei ollut itsestäänselvyys, vaan se vaati vaikeita valintoja, uhrauksia

ja traagi-sia konflikteja. Tammissunnuntai oli yksi niistä ratkaisevista hetkistä, jolloin Suomen tulevaisuus punnittiin.

Tammissunnuntain muistaminen ei kuitenkaan edellytä sodan ihannoitintia tai toisen osapuolen demonisoin-tia. Päinvastoin – se edellyttää historian ymmärtämistä kaikessa sen monimutkaisuudessa. Meidän tulee muistaa, että kummallakin puolella taisteli suomalaisia, jotka uskoivat tekevänsä oikein ja puolustavansa jotain arvokasta. Kummallakin puolella oli sankareita ja uhreja, kummallakin puolella tehtiin myös vir-heitä ja rikoksia.

Tammissunnuntai on ennen kaikkea muistutus siitä, mihin yhteiskunnallinen kahtiajako voi johtaa – ja miksi avoin keskustelu, lailliset instituutiot, demokraattiset prosessit ja yhteinen vastuu ovat niin tärkeitä. Kun yhteiskunta polarisoidaan äärimmillen ja kumpikin osapuoli näkee vastapuolen vihollisena eikä kanssaihmiseä, tie väkivaltaan on lyhyt.

Nyky-Suomessa elämme ajassa, jolloin sisällissodan traumat ovat suurelta osin paraantuneet. Olemme rakentaneet yhteiskunnan, jossa demokratia, oikeusvaltio ja sosiaalinen oikeudenmukaisuus ovat vahvo-ja. Meillä on instituutiot, jotka mahdollistavat erimielisyyksien ratkaisemisen ilman väkivaltaa. Tämä on saavutus, jota ei tule pitää itsestäänselvyytenä.

Tammissunnuntain muistaminen on siten myös muistutus siitä, mikä meillä nyt on – ja mitä voimme me-nettää, jos emme pidä huolta yhteiskuntamme yhtenäisyydestä ja demokratian peruspilareista. Historia ei toista itseään täsmälleen samanlaisena, mutta sen opetukset ovat ajattomia.

Tammissunnuntaita vietetään, koska se edustaa käännekohtaa Suomen historiassa – hetkeä, jolloin itsenäisen valtion tulevaisuus ratkaistiin asein. Se on osa maamme historiallista muistia, joka ansaitsee tulla muistetuksi ja ymmärretyksi.

Muistaminen ei tarkoita yhden totuuden julistamista tai vanhojen jakolinjojen vahvistamista. Se tarkoittaa historian monimutkaisuuden tunnustamista ja opetuksien omaksumista. Tammissunnuntai muistuttaa meitä siitä, että rauha, vapaus ja demokratia eivät ole itsestäänselvyyskiä – ne ovat saavutuksia, joita meidän tulee huolehtia joka päivä.

Kun muistamme Tammissunnuntaita, muistamme kaikkia niitä, jotka joutuivat elämään tuon traagisen ajan. Muistamme sekä valkoisia että punaisia, sekä voittajia että häviäjiä, sekä rintamalla kaatuneita että vankileireillä kuolleita. Muistamme, että he kaikki olivat suomalaisia – ja että heidän traaginen kohtalon-sa opettaa meille jotain tärkeää yhteiskunnan hauraasta tasapainosta.

Historia ei ole vain menneisyyttä – se on myös nykyisyyden ja tulevaisuuden opettaja. Tammissunnuntai opettaa meille, että yhteiskunta voi hajota, jos emme pidä siitä huolta. Mutta se opettaa myös, että ha-joamisen jälkeen voi tulla paraneminen ja sovinto – jos teemme tietoisin valinnan rakentaa yhdessä pa-rempaa tulevaisuutta.

Siksi Tammissunnuntaita muistetaan. Ei vihan, vaan ymmärryksen vuoksi. Ei jakolinjoja vahvistaaksem-me, vaan oppiaksemme historias-ta. Ja ennen kaikkea muistaaksemme, että rauha on aina parempi kuin sota – ja että demokratia on aina parempi kuin diktatuuri, olipa se sitten oikealta tai vasemmalta.

Jatkuu sivusta 2

ilmapiiristä, jossa jokainen voi olla oma itsensä. Täpppunkten tarjoaa osallistavia ohjelmia ja tukea henkilöille, joilla on toimintarajoitteita tai psykososia koskevia haasteita. Malax kommun

Palkinto luovutettiin yhdistyksen hallituksen jäsenelle Klaus Wibergille. Tunnustus nostaa esiin vapaaehtoistyön arvon ja sen vaikutuksen elämälaatuun Maalahden yhteisössä. Lähde: Malax kommun, Malax.fi.

MAALAHTI

Maalahti kannustaa liikkumaan – “Kunnossa elämälle” -kampanja käynnissä

Maalahdessa halutaan liikkeelle koko kunta. I form för livet -liikuntakampanja rohkaisee asukkaita arki liikuntaan helposti ja matalalla kynnyksellä. Jokainen 30 minuutin liikuntahetki merkitään rastilla liikuntakorttiin. Kampanja on käynnissä 1.12.2025–31.5.2026 ja se järjestetään jatkossa kahdesti vuodessa. Täytetyt liikuntakortit palautetaan kuntakeskuksen kauppoihin sijoitettuihin palautuslaatikoihin. Kaikkien osallistujien kesken arvotaan palkintoja kesäkuussa. Tavoitteena on lisätä hyvinvointia ja muistuttaa, että pienikin liike tekee hyvää. Lähde: Malax.fi

MUSTASAARI

Valoa ja värejä uudenvuoden iltaan – Raippaluodon sillalla näyttävä valoshow

Mustasaaressa uusi vuosi otetaan vastaan näyttävästi, kun Replotin silta valaistaan juhlavalla valoshow'lla uudenvuodenaattona. Mustasaarwn kunta tarjoaa asukaille ja vierailijoille elämyksen, joka tuo valoa ja tunnelmaa talvi-iltaan.

Valoshow nähdään keskiviikkona 31.12.2025 kello 18, 20, 22 ja tasan keskiyöllä. Jokainen esitys kestää noin kymmenen minuuttia ja korostaa sillan vaikuttavaa arkkitehtuuria.

Tapahtuma on kaikille avoin ja tarjoaa ympäristöystävällisen vaihtoehdon perinteisille ilotulituksille.Raippaluodon silta saa loistaa uuden vuoden kunniaksi. Lähde: Korsholm.fi

HYVÄNTEKEVÄISYYSKONSERTTI Vielä on joulu – hyväntekeväisyyskonsertti Ukrainan hyväksi Vaasassa

Vaasassa järjestetään hyväntekeväisyyskonsertti Vielä on joulu tiistaina 6. tammikuuta klo 16.00 Vaasan kirkossa. Konsertissa esiintyvät muun muassa Rymma Bahdasarian, Halyna Luzhetska ja lasten kuoro Dzvinotchky, ja sen tarkoituksena on tukea ukrainalaisia nuoria sekä Ukrainaa. Konserttiin on vapaaehtoinen osallistumismaksu 20 euroa aikuisilta, kun taas ukrainalaiset ja lapset pääsevät ilmaiseksi. Konsertin jälkeen kryptassa on kahvitarjoilu, ja tuotto luovutetaan kokonaisuudessaan Kalyna rf:n kautta humanitaariseen apuun ja ukrainalaisten integraatiotyöhön Suomessa.

Tapahtuma korostaa paikallista solidaarisuutta ja yhteisöllisyyttä vaikeina aikoina, ja musiikki toimii välineenä sekä kohtaamiseen että tukemiseen. Lähde: Vaasan ruotsalainen seurakunta.

MAAILMANPERINTÖALUE Museorahaa Merenkurkun maailmanperintöalueelle

Museovirasto on avannut haun avustuksille, joiden tarkoituksena on tukea Suomen Unescon maailman-perintökohteiden suojelua ja säilymistä. Avustusrahoitusta voivat hakea myös Merenkurkun saariston alueen omistajat, joiden tehtävänä on varmistaa ainutlaatuisen luontokohteen arvon säilyminen.

Museovirasto tukee perinnönhoitoa

Suomi on ratifioinut Unescon maailmanperintö-sopimuksen jo vuonna 1987, ja sen toimeenpanosta maas-samme vastaa Museovirasto. Tavoitteena on myöntää rahoitusta toimenpiteisiin, joilla turvataan koh-tei-den säilyminen maailmanperintöstatuksen arvoise-na. Avustuksia myönnetään monenlaisiin projekteihin:

- Tutkimus- ja suunnittelutyö
- Restaurointi ja hoito
- Kunnostus- ja korjaustoimenpiteet

Museovirasto korostaa, että maailmanperintökohteiden tulee toimia esimerkkinä ja edistää korjausme-nelmien sekä -materiaalien tuntemusta, jota voidaan soveltaa myös muihin kulttuurihistoriallisiin kohteisiin.

Suomessa on yhteensä kuusi kulttuuriperintökohdetta ja yksi luontokohde – Merenkurkun saaristo – jotka on hyväksytty Unescon luetteloon. Avustuksia voivat ha-kea kohteiden ja niillä sijaitsevien raken-nelmien omis-tajat.

Avustuksia haetaan sähköisesti 30.1.2026 klo 16.00 mennessä Haeavustuksia.fi-palvelun kautta.

TIETEIDEN YÖ

Tieteiden yö, milloin sellainen tulee Vaasaan?

22. tammikuuta 2026 Helsingissä vietetään Tietei-den yötä, jossa on luentoja, työpajoja ja kokeellis-la toimin-taa, jotka tekevät tutkimuksesta elävää ja saavutettavaa.

Vaasassa ei kuitenkaan ole vielä vastaavaa tapahtu-maa, vaikka kaupungissa on kaksi yliopistoa ja paljon tutki-joita. Tiede ei saa jäädä yliopiston porttien sisälle – sen tulee näkyä ja kuulua kaikille.

Milloin Vasa järjestää oman Tieteiden yönsä, uteli-aisuuden ja oppimisen juhlan?

SUOMI

ÄITIYSAVUSTUS

Äitiysavustukseen 40 euron korotus – tukea lapsiperheiden arkeen

Hallitus on päättänyt korottaa äitiysavustusta 40 eurola. Uusi avustussumma on jatkossa 210 euroa aiemman 170 euron sijaan. Korotuksella halutaan tukea lapsiperheiden ostovoimaa ja helpottaa vauva-ajan hankintoja taloudellisesti haastavina aikoina. Vaihtoehtona rahalliselle tuelle säilyy edelleen suosit-tu äitiyspakkaus, jonka sisältöä kehitetään jatkuvasti. Uudistus koskee kaikkia niitä vanhempia, joiden oikeus avustukseen alkaa lain voimaantulon jälkeen. Tämä korotus on merkittävä kädenojennus perheille, ja se auttaa kattamaan lapsen syntymästä aiheutu-via välttämättömiä kustannuksia. Lähde: Valtioneuvosto

ÄITIYSAVUSTUS Äitiyspakkaus vai raha?

Asiantuntijoiden suositukset riippuvat usein perheen tarpeista: Valitse äitiyspaketti, jos... Odotat ensimmäistä lastasi. Paketin arvo on huomattavasti suurempi kuin rahamäärä, jos ostaisit kaiken erikseen. Vuonna 2026 arvo on 210 euroa ja se sisältää noin 50 huolellisesti valittua laadukasta tuotetta. Valitse raha, jos... Sinulla on jo lapsia ja perusvaruste-et ovat yhä tallella. Käteinen antaa joustavuutta ostaa tarvittavia tavaroita, kuten uuden turvaistuimen tai varaosien rattaisiin. Erityisvinkki vuodelle 2026: Jos arvioitu määräpäiväsi on 1.4.2026 jälkeen ja valitset vuoden 2025 pakkauksen (joka on vielä varastossa), saat myös 40 euroa käteistä korvaamaan arvon nousun. Lähde: Kela

HALLITUS Apteekkiremontti etenee: Lääkkeiden hintoihin ja apteekkitalouteen suuria muutoksia

Hallituksen hanke apteekkitalouden uudistamiseksi etenee vauhdilla. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on turvata lääkkeiden saatavuus koko maassa ja samalla laskea lääkkeiden hintoja kuluttajille. Uudistus keskittyy apteekkien katemallin ja apteekkiveron päivittämiseen, jotta ne vastaisivat paremmin nykyistä palvelutarvetta ja säästäisivät valtion lääkemenoja. Vaikka hanke on herättänyt keskustelua pienten apteekkien elinvoimaisuudesta, hallitus vakuuttaa, että kattava palveluverkosto säilyy myös haja-asutusalueilla. Tavoitteena on nykyaikainen ja taloudellisesti kestävä apteekkijärjestelmä, joka asettaa potilaan edun ja lääketurvallisuuden etusijalle. Lähde Valtioneuvosto

APTEEKKARIT

Apteekkariliitto varoittaa: Uudistus rapauttaa koko maan kattavaa verkostoa

Apteekkariliitto on ilmaissut vakavan huolensa hallituksen suunnittelemasta apteekkitalouden uudistuksesta. Liiton mukaan lääkkeiden hintojen leikkaukset ja apteekkien katteiden pienentäminen rapauttavat koko maan kattavaa apteekkiverkostoa. Erityisesti pienten ja syrjäseutujen apteekkien toiminta-edellytykset heikkenevät, mikä voi johtaa toimipis-teiden sulkemisiin. Vaikka uudistuksen tavoitteena on säästää

valtion lääkemenoinssa, hinta saattaa olla kallis: heikentynyt lääkkeiden saatavuus ja asiantuntevan neuvonnan väheneminen. Liitto korostaa, että apteekit ovat olennainen osa terveydenhuollon huoltovarmuutta, jota ei tulisi vaarantaa hätäisillä säästö-päätöksillä.

Källa: STT Info / Suomen Apteekkariliitto

JÄÄNMURTAJAT

Jäänmurtajatilaukset tuovat nostetta talouteen – Suomen meriteollisuus vahvistuu

Elinkeinoministeri Wille Puisto korostaa, että eteneminen uusien jäänmurtajien tilausprosessissa on mer-kittävä taloudellinen signaali Suomelle. Hanke ei ainoastaan turvaa Suomen huoltovarmuutta ja talvime-renkulun jatkuvuutta, vaan se on myös osoitus kotimaisen meriteollisuuden maailmanlaajuisesta kilpailu-kyvystä. Uudet jäänmurtajat edustavat huipputeknologiaa, ja niiden rakentaminen työllistää merkittävästi koti-maisia telakoita ja laajaa alihankintaverkostoa. Ministeri Puiston mukaan investoinnit puhtaaseen ja tehokkaaseen murtajakalustoon vahvistavat Suomen asemaa arktisen osaamisen edelläkävi-jänä. Tilauk-set tukevat vihreää siirtymää merenkulussa ja varmistavat, että Suomen vienti ja tuonti kulkevat sujuvas-ti myös vaikeissa jääolosuhteissa. Tämä hanke on strateginen sijoitus tulevaisuuden kasvuun ja vi-entimahdollisuuksiin. LÄHDE: TEM

ELINVOIMAKESKUKSET

Uudet elinvoimakeskukset

Tässä ovat ne kymmenen alueellista elinvoimakeskusta, jotka aloittivat toimintansa 1.1.2026. Uudistuk-sessa aiem-mat 15 ELY-keskusta yhdistettiin kymmeneksi suuremmaksi kokonaisuudeksi:

- Uudenmaan elinvoimakeskus (Päätoimipaikka: Helsinki)
- Lounais-Suomen elinvoimakeskus (Päätoimipaikat: Turku ja Pori) – Kattaa Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Ahvenanmaan.
- Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus (Päätoimipaikat: Kouvola, Lahti ja Lappeenranta) – Kattaa Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Etelä-Karjalan.
- Sisä-Suomen elinvoimakeskus (Päätoimipaikat: Tampere ja Hämeenlinna) – Kattaa Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen.
- Keski-Suomen elinvoimakeskus (Päätoimipaikka: Jyväskylä) – Kattaa Keski-Suomen.
- Itä-Suomen elinvoimakeskus (Päätoimipaikat: Kuopio, Joensuu ja Mikkeli) – Kattaa Pohjois-Savon, Po-hjois-Karjalan ja Etelä-Savon.
- Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskus (Päätoimipaika: Seinäjoki) – Kattaa Etelä-Pohjanmaan.
- Pohjanmaan elinvoimakeskus (Päätoimipaikat: Vaa-sa ja Kokkola) – Kattaa Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan. (Ylijohtajana Mika Polsoari).
- Pohjois-Suomen elinvoimakeskus (Päätoimipaikat: Oulu ja Kajaani) – Kattaa Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun.
- Lapin elinvoimakeskus (Päätoimipaikka: Rovaniemi) – Kattaa Lapin.

Uudistuksen myötä valtion aluehallinnosta tuli selkeämpää, ja keskusket vastaavat nyt entistä vahvemmin alueidensa taloudellisesta kasvusta, työllisyydestä ja vihreästä siirtymästä.

Lähde: Valtioneuvosto / Työ- ja elinkeinoministeriö

TYÖTTÖMYYS Tilastokeskus: Työttömyys syveni loppuvuodesta

Suomen työmarkkinatilanne on kiristynyt entisestään loppuvuoden aikana. Tilastokeskuksen tuoreimman työvoimatutkimuksen mukaan marraskuun työttömyysaste oli selvästi korkeampi kuin vuotta aiemmin, ja työllisyysaste kääntyi laskuun.

Työttömiä oli marraskuussa huomattavasti enemmän edellisuoteen verrattuna, ja erityisesti rakennus- ja palvelu-alojen heikentynyt suhdanne näkyy luvuissa. Samaan aikaan avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt, mikä vaikeuttaa työllistymistä entisestään. Asiantuntijoiden mukaan talouden epävarmuus heijastuu nyt viiveellä työmarkkinoille, ja työttömyyden pelätään pysyvän koholla myös alkuvuoden aikana. Tilanne vaatii tarkkaa seurantaa ja toimia työllisyyden tukemiseksi.

PUOLUSTUSVOIMAT Reserviläisikä nousee 65 vuoteen – Puolustusvoimat vahvistuu

Suomi nostaa reserviläisten yläikärajan 65 ikävuoteen 1.1.2026 alkaen, kun uusi laki astuu voimaan. Aiemmin reservissä pysyttiin 50-vuotiaaksi tai korkeammissa arvoissa 60-vuotiaaksi asti, mutta uudistuksella halutaan vastata muuttuneeseen turvallisuuslaitusteiden ja tukea maanpuolustuksen kokonaisvaltaista valmiutta. Puolustusministeriön arvion mukaan ikärajan nosto kasvat-taa reservin määrää noin 125 000 henkilöllä, ja tavoitteena on, että reserviläisiä olisi noin miljoona vuoteen 2031 mennessä. Reserviin kuuluvat varusmiespalveluksen suorittaneet henkilöt voivat siten olla asemassa myöhemmällä iälläkin, mikä lisää käytettävissä olevan osaamisen ja kokemuksen määrää. Ministeri Antti Häkkänen korostaa, ettei muutos tuo automaattista kotiuttamista tai kutsuntoja, vaan se laajentaa reserviläispoolia ja mahdollistaa sen, että Puolustusvoimat voi hyödyntää kokeneita reservistejä tarvittaessa myös normaaliolojen ulkopuolella. Lähde: Suomen puolustusministeriö.

KELIAKIA

Jatkuu sivulla 4

TAIDE

Kansallisaarre heräsi eloon: Ravintola Taulu tuo Kolin lumon Helsingin rautatieasemalle

Helsingin päärautatieasema on aina ollut enemmän kuin vain kauttakulkupaikka; se on arkkitehtuurin ja historian risteyspiste. Nyt aseman seinien sisälle on avattu uusi helmi, Ravintola Taulu, joka yhdistää suomalaisen taidehistorian huiput ja modernin ravintolakulttuurin tavalla, jota ei ole ennen nähty.

Sata vuotta tässä paikassa, nyt uudessa loistossa

Ravintolan sydän ja nimen lähde on ikoninen, monumentaalinen maisemamaalaus Kolilta. Teos on Eero Järnefeltin ja hänen ystäviensä käsialaa, ja se on koristanut aseman tiloja jo yli sadan vuoden ajan. Ajan hammas ja tiloissa liikkunut kaupunki-ilma ehtivät kuitenkin jättää jälkensä tähän kansallisaarteeseen.

Nyt, ravintolan avaamisen myötä, taulu on kokenut perusteellisen ja pieteetillä toteutetun restauroinnin. Kun verhot on vedetty sivuun, Järnefeltin kuvaama Koli avautuu katsojalleen kirkkaampana ja vaikutusvoimaisena kuin vuosikymmeniin. Taulun valot ja varjot keskustelivat aikoinaan suoraan nousevan suomalaisen identiteetin kanssa, ja nyt ne luovat tunnelmallisen taustan illallisvieraille.

Gastronomiaa taiteen ehdoilla

Ravintola Taulu ei ole pelkkä museo, vaan elävä kohtaamispaikka. Sen ruokafilosofia peilaa taideteoksen henkeä: rehelliä raaka-aineita, suomalaista perintöä ja ripaus kansainvälistä eleganssia. Historiallinen miljöö on kunnostettu kunnioit-

taen Eliel Saarisen alkuperäistä arkkitehtuuria, mutta tekninen mukavuus ja palvelu on tuotu nykyhetkeen.

Ravintolan edustajat kuvailevat paikkaa tilaksi, jossa kiire pysähtyy. ”Haluamme, että matkustaja tai ohikulkija voi istahtaa alas ja tuntea olevansa osa jatkumoa, joka alkoi jo vuosisata sitten”, kerotaan ravintolan taustajoukoista.

Kulttuuriteko rautateiden pääkohdassa

Ravintola Taulun avaaminen on merkittävä kulttuuriteko. Se tuo taiteen pois gallerioiden hiljaisuudesta sinne, missä ihmiset liikkuvat. Samalla se palauttaa osan rautatieaseman alkuperäisestä loistosta, jolloin asemaravintolat olivat kaupungin sosiaalisen elämän keskipisteitä.

Lisätietoja menystä, pöytävarauksista ja taulun historiasta löytyy osoitteesta www.ravintola-tila.fi. Olitpa sitten matkalla kauas tai vain etsimässä Helsingin hienointa lounaspaikkaa, Ravintola Taulu tarjoaa näkymän, paikassa jossa se on ollut jo sata vuotta.

VAASA

Vaasa sai UNICEFin tunnustuksen “Lapsiystävällinen kunta” – lapsen oikeudet näkyvät arjessa

Vaasan kaupunki on saanut UNICEF Suomen myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen. Tunnustus myönnetään kunnalle, joka on onnistuneesti sisällyttänyt lasten oikeudet ja osallisuuden päätöksentekoon ja palveluihin.

UNICEFin malli Lapsiystävällinen kunta pohjautuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja ohjaa kuntia tekemään päätöksiä, jotka edistävät lasten hyvinvointia arjessaan. Vaasa saavutti tunnustuksen täyttämällä kaikki viisi mallin tavoitteellista kriteeriä, kuten lapsivaikutusten arviointi osaksi päätöksentekoa ja lasten äänen kuulemisen eri foorumeilla.

UNICEF kiittää Vaasaa erityisesti siitä, että lapsiystävällisyys on liitetty osaksi kaupungin strategiaa vuosille

2026–2030 ja että yhteistyö nuorisovaltuuston kanssa on ollut tiivistä. Kaupungin toimet ovat lisänneet lasten mahdollisuuksia osallistua kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan sekä vaikuttaa omaa arkeaan koskeviin päätöksiin.

Tunnustus on voimassa kaksi vuotta ja sen tarkoituksena ei ole lopettaa kehittämistä, vaan toimia perustana jatkotyölle. Vaasa sitoutuu päivittämään kartoituksia ja kehittämään lapsivaikutusten arviointia sekä osallisuutta koko kaupunkiorganisaatiossa.

Vaasan saavutus asettuu osaksi laajempaa suomalaista kehitystä, jossa yhä useampi kunta pyrkii edistämään lasten oikeuksia UNICEF-mallin avulla.

Lähde: Vaasaan kaupungin ja UNICEF Suomen tiedote (STT)

VAASA

Vaasan yliopistolle 2,5 miljoonan jättipotti – houkuttelee kansainvälisen huippunimen ri-

Vaasan yliopisto on saanut Suomen Akatemialta 2,5 miljoonan euron rahoituksen strategiseen vahvistamiseen.

Miljoonasatsaus kohdistetaan kestävän rahoituksen ja liiketoiminnan tutkimukseen, ja sen avulla yliopisto aikoo

rekrytoida kansainvälisen huippuosaajan. Tavoitteena on nostaa Vaasa maailmankartalle kestävän talouden edelläkävijänä. "Tämä on merkittävä tunnustus tutkimuksemme laadusta ja vaikuttavuudesta", yliopistolta riemuita-

an. Rahoitus varmistaa, että Vaasa pysyy kilpailukykyisenä globaalilla tiedekentällä ja houkuttelee jatkossakin parhaita aivoja. Lähde: Vaasan Yliopisto. Kuva: Vaasan yliopisto vapaasti käytettävissä.

Jatko sivusta 3

Esitys: Vammaistuki laajenee – keliakiaa sairastavat 16–17-vuotiaat mukaan

Hallitus on laatinut esitysluonnoksen vammaisetuuskien menettelysäännöksiin, jonka mukaan 16–17-vuotiaat, joilla on keliakia, voisivat saada lapsen perusvammaistukea. Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää asiasta lausuntoja. Nykyisin monet nuoret menettävät oikeutensa tukeen heti 16-vuotiaana, vaikka erityisen tuen tarve – esimerkiksi gluteenittoman ruokavalion kustannukset ja siitä seuranneet hoitotoimet – jatkuvat. Muutosesityksessä myös erityishoitorahan ikäraja ehdotetaan nostettavaksi, jotta vanhemmat voivat saada korvausta pidempään hoitovastuusta. Tavoitteena on korjata epäkohdat nykyisessä järjestelmässä ja lisätä oikeudenmukaisuutta nuorten arjessa. Ministeriön mukaan muutos toisi yhdenvertaisemmat edellytykset nuorten ja perheiden tukemiseen. Lainmuutokset vaativat vielä käsitteilyä eduskunnassa ja tarkempia yksityiskohtia määrittellään jatkossa. Lähde: Valtioneuvoston lausuntopyyntö

KULTTUURI

NETFLIX

Netflix ostaa Warner Brosin – viihdejätti muuttaa suoratoistomarkkinat

Netflix ilmoittaa ostavansa Warner Brosin koko viihdeliiketoiminnan, mukaan lukien elokuva- ja tv-studiot sekä HBO:n ja HBO Maxin. Kauppa kokoaa ennennäkemättömän määrän ikonisii tarinoita yhden yhtiön alle ja muuttaa pysyvästi suoratoistomarkkinoiden voimasuhteita. Kaupan myötä samalle omistajalle siirtyvät muun muassa Harry Potter, Frendit, Game of Thrones, DC-universumi ja klassikot kuten Casablanca. Ne liittyvät Netflixin omiin jättihitteihin, kuten Stranger Things, Wednesday ja Squid Game. Katsojille muutos ei näy vielä heti. Netflix ja HBO Max jatkavat toistaiseksi erillisinä palveluina, ja nykyiset tilaukset pysyvät voimassa. Kauppa vaatii vielä viranomaisten ja osakkeenomistajien hyväksynnän. Pitkällä aikavälillä yhdistyminen voi kuitenkin tarkoittaa laajempaa sisältövalikoimaa – ja mahdollisesti myös muutoksia hinnoitteluun ja palvelurakenteeseen. Lähde: Netflix / Warner Bros -yhtiötiedote

LEHDISTÖ

E-KIRJASTO

E-kirjaston lehtivalikoima monipuolistuu 2026

Digitaalinen lukeminen helpottuu entisestään, kun valtakunnallinen E-kirjasto laajentaa tarjontaansa. Vuodesta 2026 alkaen lukijoille on luvassa entistä enemmän suosittuja aikakauslehtiä suoraan omalle tabletille tai puhelimelle. E-kirjasto on mullistanut tavan seurata uutisia ja trendejä. Maksuton palvelu on jo nyt käytössä monissa Suomen kunnissa, kuten Vaasassa, ja se tarjoaa laajan valikoiman luettavaa missä ja milloin vain. E-kirjasto-sovelluksen kautta lehtien selaaminen on vaivatonta, ja uusi sopimuskausi tuo mukanaan odotettuja lisäyksiä valikoimaan. Palvelun käyttö vaatii vain vahvan tunnistautumisen sovellukseen ensimmäisellä kerralla. Tämän jälkeen lempilehdet kulkevat aina mukana – olitpa sitten matkalla tai kotisohvalla. Uudistuva valikoima varmistaa, että jokaiselle löytyy kiinnostavaa sisältöä täysin kuluitta.

Uudet lehdet 2026

Aftonbladet (ruotsi)
Allt om hobby (ruotsi)
Eläinten ystävä (suomi)
Kamera & Bild (ruotsi)
Pets (suomi)
Rolling Stone (englanti)
Skrolli (suomi)
Tunne & Mieli (suomi)

MEDIESPRÅK

Journalismin ja luokkaerojen keskiössä, kun ruotsinkielinen Mediespråk-seminaari järjestetään

Jatkaa sivulla 5

AVARUUSMATKAILU

Nämä astronautit matkustavat kuun ympäri keväällä

Floridan ilma kuhisee tänä keväänä erilaista sähköä. Laukaisualustalla Space Launch System (SLS) -raketti seisoo hopeisena monumenttina ihmiskunnan kunnianhimolle.

Vuosi kymmenten odotuksen jälkeen Artemis II -tehtävä on valmis murskaamaan katon matalalla Maan kiertoradalla. Neljä pioneeria—Reid Wiseman, Victor Glover, Christina Koch ja Jeremy Hansen—on kiinnitetty Orion-kapseliin, valmiina olemaan ensimmäiset ihmiset yli viiteenkymmeneen vuoteen, jotka uskaltautuvat syvään cisulaarisen avaruuden tyhjiyteen.

Moottorit syttyvät jyllinällä, joka ravistelee Kennedy Space Centerin peruskalliota. Kun he murtautuvat ilmakehän läpi, taivas muuttuu sinisestä samettiseksi, tähdillä täytetyksi mustaksi. Heidän määränpäänsä ei ole kuun pinta – ei vielä – vaan nopea ritsa, joka kiertää kuun toisella puolella. Kun he liikkuvat kuun kiekon takana, he kokevat syvän hiljaisuuden, katkaistuna kaikesta radioyhteydestä Maahan, tuijottaen kraattereita täynnä olevaa erämaata, jota yksikään ihmisen silmä ei ole nähnyt todellisuudessa sitten vuoden 1972.

Tie tähtiin: tulevaisuuden horisontit

Artemis II on ratkaiseva kipinä, joka sytyttää sarjan yhä rohkeampia tehtäviä:

Artemis III: Tehtävä on suunniteltu pian sen jälkeen, ja se merkitsee historiallista paluuta kuun pinnalle. Se tuo ensimmäisen naisen ja ensimmäisen värillisen henkilön kuun etelänavalle, alueelle, joka on rikas vesijäässä.

Lunar Gateway: Aivan kuten ISS kiertää Maata, NASA ja sen kansainväli-

set kumppanit rakentavat Gatewayn – pienen avaruusaseman, joka kiertää kuuta. Se toimii pinta-alusten tukikohtana ja syvän avaruuden tutkimuksen laboratoriona.

Artemis IV ja sen jälkeen: Nämä tehtävät keskittyvät ”kestävään kuun tutkimukseen.” Perustamalla Artemis-tukikohdan ihmiskunta oppii elämään ja työskentelemään toisella planeetalla sekä käyttämään Kuun resursseja

ASTRONOMIA

Taivaallinen spektaakkeli: Kvadrantidien meteorisuihkum katsominen Pohjanmaalla

Kvadratidien meteorisuihku, yksi vuoden tuoteliimmista taivaallisista tapahtumista, koristaa parhaillaan Pohjanmaan taivaalla ja jatkuu 12. tammikuuta asti. Tämä vuosittainen tähtitieteellinen ilmiö tarjoaa henkeäsalpaavan näyttelyn tähdenlennoista ja vangitsee taivaanvartijoita loistollaan.

Kvadrantidien lyhyt historia Kvadrantidit ovat ainutlaatuisia monella tapaa. Toisin kuin useimmat komeetoista peräisin olevat meteorisuihkut, niiden emokappaleen uskotaan olevan asteroidi, 2003 EH1. Tämän asteroidin, lähellä Maata sijaitsevan

objektin, uskotaan olevan kauan kuolleen komeetan jäännös.

Sateen nimi juontaa juurensa sen säteilypisteestä, taivaalla olevien meteorien näennäisestä alkuperästä. Tämä säteilevä piste sijaitsee entisessä Quadrans Muralis -tähdistössä, joka on nyt osa Boötes-tähdistää.

Kvadrantideja tarkkailemassa Pohjanmaalla Huippuaaktiivisuus: Kvadrantisäavuttavat huippunsa tyypillisesti tammikuun ensimmäisten päivien tienoilla, ja ne tuottavat jopa 120 meteoria tunnissa ihanteellisissa olosuhteissa. Radiantin löytäminen: Pai-

kanna Boötes-tähdistä, joka on helppo tunnistaa sen leijan muodon perusteella. Säteilypiste on lähellä Otavaa.

Parhaat katseluolosuhteet: Dark Skies: Etsi paikka kaukana kaupunginvalaistajakeinovalosta. Selkeä sää: Pilvetön taivas on välttämätön optimaalisen katselun kannalta. Kärsvällisyys: Suihku ei välttämättä ole jatkuvaa. Ole kärsvällinen ja anna silmiesi tottua pimeyteen. Lämpö ja mukavuus: Pukeudu lämpimästi kerroksittain, koska lämpötilat voivat laskea merkittävästi yön aikana. Ota mukaan villiti tai leputuoli, jotta havainnointisi olisi mukavampaa.

Vinkejä meteorisuihkujen tarkkailuun:

Saavu aikaisin: Anna silmillesi riittävästi aikaa tottua pimeyteen. Ole kärsvällinen: Meteorisateet ovat arvaamattomia. Rentoudu ja nauti kokemuksesta. Vältä katsomasta puhelimesi: Puhelimesi kirkas valo heikentää hämärä näköäsi. Jaa kokemus: Kutsu ystävät ja perheenjäsenet mukaan viettämään ikimuistoinen ilta tähtien alla.

Turvallisuusohjeet Älä koskaan tarkkaile yksin: Pidä aina kumppani kanssasi. Ole tietoinen ympäristöstäsi: Vältä menemistä tuntemattomille tai mahdollisesti vaarallisille alueille.

see kansain-välinen jännityskirjailija Dan Brown teoksellaan Salaisuuksien salaisuus.

Samalla kotimaiset kirjailijat Satu Rämö ja Finlandia-palkittu Monika Fagerholm ovat vahvasti esillä myydyimpien kirjailijoiden joukossa. Brownin teos oli myydyin sekä kaunokirjallisuudessa että kokonaismyynnis-sä, kun taas Rämön dekkari Tinna ja Fagerholmin Finlandia-voittaja Eristystila menestyivät erikseen listan kärjessä.

Toplistojen laaja kirjo kertoo lukijoiden moninaisista kiinnostuksen kohteista: kaunokirjallisuuden, tietokirjallisuuden, hyvinvointiteosten ja lasten kirjojen kategoriat ovat kaikki edustettuina vuoden 2025 suosituimmissa teoksissa. Listalle ylsi myös muun muassa Sauli Niinistön ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa käsittelevä teos sekä neulekirja, joka yhdistää käsityöhön ja hyvinvointiin liittyvät teemat. Lukijat ovat siis tänä vuonna etsineet niin viihdyttäviä tarinoita, ajankohtaista tietoa kuin arjen hyvinvointiin liittyviä lukukokemuksia.

Lähde: Adlibris Finland Oy tiedote, 19.12.2025.

TERVEYS

YLIPAINO

Enemmän kuin kiloja: Uusi Lihavuustutkijat-podcast haastaa ennakkoluulot

Lihavuus on monimutkainen ja usein väärinymmärretty ilmiö, joka herättää voimakkaita tunteita. Uusi Lihavuustutkijat-podcast pureutuu aiheeseen pintaa syvemmältä, tuoden asiantuntijoiden äänen kuuluvin.

Podcastissa keskitytään pelkän painon sijaan laajoihin teemoihin, kuten terveyteen, tutkimustietoon ja lihavuuteen liittyvään stigmaan. Tavoitteena on lisätä yleistä ymmärrystä ja purkaa leimaamista, joka usein varjostaa aiheesta käytävää keskustelua. Asiantuntijat muistuttavat, ettei paino ole vain yksilön valinta, vaan siihen vaikuttavat monet biologiset ja yhteiskunnalliset tekijät. Kuulijat saavat tutkittua tietoa, joka auttaa näkemään numeroiden taakse ja ymmärtämään hyvinvoinnin moninaisuutta nyky-yhteiskunnassa. Podcast tarjoaa uusia näkökulmia niin ammattilaisille kuin kaikille aiheesta kiinnostuneille. Lihavuustutkijat-podcastin ensimmäinen jakso on jo julkaistu Spotifyssa. Uusia jaksoja ilmestyy kahden viikon välein keskiviikkoihin.

Julia Lautaoja-Kivipelto (Oulu yliopisto) ja Johanna Matilainen (Helsingin Yliopisto) Kuva Mikko Törmänen.

ALZHEIMER

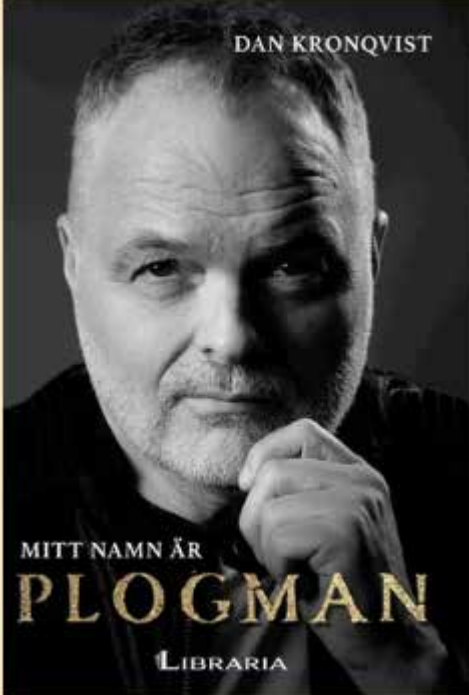
Uusi tutkimus: Vyöruusurokotus saattaa suojata dementiaa vastaan

Jatkuu sivulla 6

KIRJALLISUUS

CHARES PLOGMAN

Chali Plogman rikkoo hiljaisuuden – paljastaa menestyksen varjopuolet

Alavetelin kasvatista koko kansan iskelmätähdeksi noussut Charles ”Chali” Plogman kertoo nyt kaiken. Uutuuskirja Nimeni on Plogman on rehellinen matka lavatähteyden kullisien taakse. Chali avautuu ensimmäistä kertaa elämänsä huipuista, synkistä hetkistä ja yksityiselämän paineista. Kirja on tarina miehestä, joka yhdisti suomen- ja ruotsinkielisen tanssikansan, mutta koki samalla alan rajut muutokset nahassaan. Mukana on myös kollegoiden ja läheisten suoria todistuksia suosikkiartistin matkan varrelta.

Kuva: Libraria

PROJECT RUNEBERG

Pohjolan digitaalinen aarreaitta kukoistaa – Projekt Runebergilla upea menestysvuosi 2025!

Samaan aikaan kun tekoäly valloittaa maailmaa, yksi internetin vanhimmistä kulttuurihankkeista on rikkonut ennätystiä kaikessa hiljaisuudessa.

Vuosi 2025 on ollut Projekt Runebergille merkittävä kasvun vuosi. Tuhannet uudet digitoidut sivut ja vapaaehtoisten oikolukijoiden kasvava joukko ovat vahvistaneet sivuston asemaa Pohjoismaiden tärkeimpänä digitaalisena arkistona.

Mitä Projekt Runeberg oikeastaan tekee? Vuonna 1992 Linköpingin yliopistossa perustettu Projekt Runeberg on vapaaehtoisvoimin toimiva hanke, joka vastaa kansainvälistä Project Gutenbergia. Sen tavoitteena on digitoida klassista pohjoismaista kirjallisuutta ja taidetta, jonka tekijänoikeudet ovat rauenneet. Tarjoamalla vapaan pääsyn kaikkeen aina historiallisista tietosanakirjoista, kuten Nordisk familjebokista, klassiseen runouteen, hanke varmistaa, että yhteinen kulttuuriperintömme säilyy ja on helposti löydettävissä. Vuonna 2025 erityisesti panostus korkealaatuisiin kuviin ja parannettuun hakutoimintoon on tuonut sivustolle ennätysmäärän käyttäjiä.

https://runeberg.org/

KIRJALLISUUS

Adlibriksen myydyimmät 2025: Dan Brown ykkösenä – suomalaiset tekijät vahvasti esillä

Verkkokirjakauppa Adlibris julkaisi vuoden 2025 myydyimpien kirjojen top-listat, ja kärkeen nou-

Jatko sivusta 4

tään Turussa

27.–28. tammikuuta 2026 media-ala kokoontuu Turuun seminaariin Mediespråk XXI. Uudessa Astra-rakennuksessa käsitellään kaikkea amerikkalaisesta politiikasta siihen, miten luokkaeroja kuullaan ruotsin kielellä massamediassamme.

Tämän vuoden ohjelma on täynnä suuria nimiä, kuten ulkomaankirjeenvaihtaja Cecilia Uddén ja kirjailija Mustafa Can. Painopiste on journalismin haasteista muuttuvassa maailmassa sekä pohjoismaisten mediemarkkinoiden tulevaisuudessa. Seminaari, joka pidetään Åbo Akademin yliopiston Akatemiakorttelissa, tarjoaa ainutlaatuisen alustan kielitieteilijöille ja toimittajille pohtia, miten oikeistopopulistinen diskurssi ja kielelliset vivahteet vaikuttavat tämän päivän keskusteluihin.

Lähde: Mediespråk.fi

VASABLADET

170 vuotta tiedonvälitystä: Vasabladet juhlii historiallista virstanpylvästä

hudekspet äfven här, hvarst kriget förlidne sommar förenade sig väl det allmänna som många enskilda som kunnade förluster. Knappi hade västheten om fredt erhållit, innan den under par år bundna förtägsamheten väskade till nytt lif. Den bliska draga it halvst, som under kriget varit stängd, och dess nyvickta strävan söker att der blilla nya vägar för ortens uppljändelse till välsänd. Vi sade nya vägar, elura vi nogst, att medelst att Wasa redan länge likat en icke öfverflyg spjöt, men vägarne äro skilda nya, att tyfarten hällit bedrivits af några dröliga enskilda, nu dövenst hällades genast ett bolag för att med förenade krafter kunna arbeta för ett större mera omfattande gennsamt mål. Innan par dagar tecknades 215 aktier å 500 rub. kr per aktie till det nya bolaget, och dessa, så vitt vi känna, uttelande äroo handelskappan. Vi känna ej med visshet om icke äfven någon spjörande tecknat sig som aktie-ägare, men det sannolika är, att antalet af aktier äroo är i stigande. Gålljande är det ock, att de flerta äldre skippverdere intresserat sig för det nya bolaget och med sina tillgångar och sin erfarenhet gifvit det samma en god grund. Lässt ratur men sig till att med all öfre lojja befinna arbetena i nya staden, hvilka väl icke under kriget vara afbrutna, men dock något hämmade. Följa tärde vara värt om att i sommar försälja ättmanstena en del af tomterna på den nya planen. Handlendes Laxson nya fängselsbyggnad tärde väl redan under våren komma i full verksamhet och byggnad vi att det samma i år och framtiden komma att presentera lika dröliga fört, som det redan ännade i full som prof. Äfven i sedigt afseende hafva några kraf-tiga väskeler dessa sednaste dagar blifvit

LUX HELSINKI

Vielä tänään ehtii nähdä näitä valotaideteoksia

Helsingin pimeässä talvi-illassa valot heräävät eloon: jo tänään illalla pääset kokemaan Lux Helsinki 2026 -valo- taidefestivaalin laajat valoinstallaatiot kau- pungin keskustassa.

Festivaali alkoi 6. tam- mikuuta ja jatkuu 11.1. asti päivittäin klo 17–22, ja osa teoksis- ta on nähtävillä myös aamuisin 8.–9.1. klo 7–9.

Tänä vuonna festivaalin teema on ”Stop time!” — kutsu pysähtymään ja kokemaan hetkessä oleminen valon kaut- ta. Teokset levittäytyvät laajasti Helsingin yti- meen: Kansalaistorilta Narinkkatorille, Hieta- lahden torille, Vanha- an kirkkopuistoon ja Espan lavalle asti. Li- säksi teoksia on taide- gallerioissa ja kulttuu- rikeskus Kanneltalossa.

Lux Helsinki on maks- uton ja avoin kaikille. Yli puoli miljoonaa kä- vijää suuntaa vuosit- ain valotaiteen pariin, sillä festivaali valaisee talven pimeyttä upeil- la valoilmiöillä ja lu- ovilla installaatioilla.

Tänä vuonna festivaali laajenee myös pysyvien valotaideteosten myötä, joista osa jää osaksi kau- pungin katukuvaa festi- vaalin jälkeenkin. Illan reitti kannattaa suun- nitella etukäteen ja va- rata lämmintä vaatetta — valokokemus odottaa.

Lähde: Lux Helsinki -valotaidefestivaali 6.– 11.1.2026, luxhelsinki.fi.

MUSEOT

Nämä ovat Suomen suosituimmat museot

Suomalaiset kävivät viime vuonna museoissa jälleen ennätyksellisesti. Museokortilla tehtiin 2,5 miljoonaa museokäyntiä vuonna 2025, ja kiinnostus kulttuurikohteisiin jatkaa kasvuaan ympäri maata. Suosituimmissa museoissa vieraili suuri yleisö – sekä perinteisissä taide- ja kulttuurimuseoissa että koko perheen kohteissa. Tässä 15 suosituimman museon lista (vierailumäärien perusteella, Museokortin tiedot):	Tampereen taidemuseo Turun taidemuseo Helsingin Taidehalli Hakasalmen huvila, Helsinki
Ateneumin taidemuseo Amos Rex, Helsinki Nykyaiteen museo Kiasma, Helsinki Didrichsenin taidemuseo, Helsinki HAM Helsingin taidemuseo Museokeskus Vapriikki, Tampere Heureka – suomalainen tiedekeskus, Vantaa LUOMUS Luonnontieteellinen museo, Helsinki Näyttelykeskus WeeGee, Espoo Arkkitehtuuri- ja designmuseo, Helsinki Sinebrychhoffin taidemuseo, Helsinki	Listalla näkyy selvästi pääkaupunkiseudun taide- ja kulttuurikohteiden vahva vetovoima, mutta mukana on myös muita maakuntien merkittäviä museoita. Vapriikki, Heureka ja Tampereen museot vetävät kävijöitä suurkaupunkien ulkopuolelta. Museokortin suosio on kasvanut tasaisesti, ja sen avulla pääsee yli 360 museoon ympäri Suomea. Kulttuurimatkailu ja yhteiset museokäynnit ovat muodostuneet tärkeäksi osaksi suomalaisten vapaa-aikaa, ja vuoden 2026 näyttelyt lupaavat uusia elämyksiä taiteen, tieteen, historian ja visuaalisten vaikutelmien ystäville. Lähde: Museokortti: Tässä ovat vuoden 2025 suosikkimuseot (9.1.2026) Kuva: Luonnontieteellinen museo

Jatkuu sivulta 5
Uuden Nature-tutkimuksen mukaan tavallinen vyöruusu- rokotus voi vähentää riskiä sairastua dementiaan myöhem- mällä iällä jopa merkittävästi. Tutkijat hyödynsivät harvi- naista luonnollista kokeilua Walesissa, jossa rokotusoikeus määrätty syntymäajan perusteella. Tämä mahdollisti väe- stötason vertailun, joka ei pohjautunut vain korrelaatioihin. Tutkijaryhmä havaitsi, että ne, jotka saivat vyöruusuoro- kotteen ensimmäisenä oikeutettuna vuotena, sairastuivat dementiaan harvemmin kuin ne, jotka olivat juuri rokotu- soikeuden ulkopuolella. Rokotuksen saaneilla dementia-di- agnoosin todennäköisyys väheni noin 3,5 prosenttysikköä seurantajakson aikana, mikä vastaa noin 20 prosentin suhteellista vähennystä. Vaikutus oli selkeämpi naisilla kuin miehillä. Tutkimus perustuu yli 280 000 henkilön terveysrekisteritie- toihin, ja löydökset vahvistettiin myös laajemmassa populaa- tiossa. Tulokset viittaavat siihen, että immuunijärjestelmää herättävä rokotus voi suojata aivoja ikäänymisestä aiheutu- vilta rappeutumisilta, mutta tarkat mekanismit vaativat vielä lisätutkimuksia. Tämä löytö voi avata uusia suuntaviivoja dementiaa ehkäise- vän lääketieteen kehitykselle ja korostaa rokotusten mahdol- lisia laajempia terveyshyötyjä. Lähde: Eytting ym., A natural experiment on the effect of herpes zoster vaccination on dementia, Nature (2.4.2025)

NIKOTIINIPUSSIT
FDA: Nikotiinipussit voivat aut- taa lopettamaan tupakoinnin Yhdysvaltain elintarvike- ja lääkevirasto FDA on käynni- stänyt uuden pilottiohjelman nikotiinipussien myyntilupa- kemusten tehostamiseksi. Viraston mukaan nikotiinituotteet sijoittuvat ”riskin jatkumolle”, jossa savuttomat tuotteet, kuten nikotiinipussit, ovat yleensä huomattavasti perinteisiä savukkeita vähemmän haitallisia. Tutkimukset osoittavat, että nikotiinipussit voivat auttaa aikuisia siirtymään pois vaarallisemmista tupakointita- voista. FDA painottaa, että tupakoinnin lopettaminen tai vaihtaminen vähemmän haitalliseen vaihtoehtoon vähentää altistumista syöpää aiheuttaville kemikaaleille. Ohjelman tavoitteena on nopeuttaa tieteellistä arviointia ja tukea kansanterveyttä tarjoamalla säädelyjä, matalamman riskin vaihtoehtoja nykyisille tupakoitsijoille. Lähde / Källa / Source: FDA / CTP Newsroom

TEHOHOITO
THL: Kolme neljästä tehohoidos- sa olleesta potilaasta elossa vuot- ta myöhemmin Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) julkaisi uuden tut- kimuksen, jonka mukaan noin 75 prosenttia teho-osastoilla kriittisesti sairaana hoidetuista ihmisistä on elossa vuoden kuluttua tehohoidojaksosta. Tutkimus kattoi potilaita eri sai- raloista ja erilaisista akuuteista tilanteista, kuten leikkaus- ten jälkeisestä tehohoidosta ja vakavista infektioista. Tulokset kertovat tehohoidon merkityksestä: vaikka kriitti- nen sairaus on hengenvaarallinen ja kuntoutus voi olla pitkä, valtaosa potilaista selviää ensimmäisestä vuodesta. Ikä, perussairaudet ja hoidon nopeus vaikuttavat ennusteeseen, mutta THL korostaa, että nykylääketiede tuottaa selkeästi aiempaa parempia tuloksia. Tutkimus antaa uutta tietoa tehohoidon vaikuttavuudesta ja voi toimia tärkeänä perustana sekä potilasohjaukselle että terveyspoliittiselle päätöksenteolle. Lähde: THL

YLIPAINO
Uusi lääke ylipainon hoitoon – merkittävästi parempi tulos kuin kilpailijalla Tuore tutkimus The New England Journal of Medicine -lehdessä osoittaa, että lääke tirzepatide (Mounjaro) johtaa selvästi suurempaan painonpudotukseen verrattuna semag- lutidiin aikuisilla ilman diabetesta. Vaiheen III satunnais- tetussa tutkimuksessa 751 osallistujaa seurattiin 72 viikkoa. Tirzepatidella paino laski noin 20 prosenttia, kun semagluti- dilla vastaava luku oli noin 13 prosenttia. Tutkimuksessa mitattiin myös vyötärön ympäryksen muu- toksia, ja tirzepatide osoittautui selvästi tehokkaammaksi. Lisäksi lääkkeen aiheuttamat haittavaikutukset olivat pääo- sin lieviä tai keskivaikeita, kuten vatsoireita. Tulokset voivat muuttaa ylipainon lääkehoitoa yhä useam- man potilaan kohdalla tulevaisuudessa.

PubMed
Lähde: The New England Journal of Medicine (doi:10.1056/ NEJMoa2416394).

PUNKKITAUDIT

**Puutiaisaivotulehdukset
lisääntyvät – yhä useampi
joutui sairaalahoitoon**

Puutiaisaivotulehdukset (TBE) ovat yleistyneet huomattavasti Suomessa vuonna 2025, ja useam- mat tartun-noista ovat vaatineet sairaalahoitoa. Tämä käy ilmi HUSin 3.12.2025 julkaisemasta tiedotteesta.

Viime vuonna Suomessa raportoitiin 195 TBE-tapausta, mutta marraskuun loppuun 2025 mennessä uusia tap- auksia on rekisteröity jo 228. HUS-alueella tartuntojen määrä on kasvanut 91:stä 120:een. Tekijöinä pide-tään muun muassa lämpimämpiä talvia ja laajentunutta punkkialuetta. Tartunnan saaneista kolmella neljästä rokotussuoja on vajaa – 69 % on täysin rokottamattomia ja 13 %:lla rokotesarja on kesken tai vanhentunut. HUS:in tiedot- teen mukaan jopa 14 % potilaista on tarvinnut teho- tai tehovalvontahoitoa, ja jotkut tehohoidosta toipuvat tarvitsevat pitkää kuntoutusta ennen kotiutumista. TBE-virus tarttuu tyypillisesti punkin puremasta, ja ainoa tehokas suojautumiskeino on rokotus. Rokote estää infektion noin 90 %:lla rokotetuista.

TEKOÄLY

GEMINI

**Gmail siirtyy ”Gemini-aikakau-
teen”: Postilaatikko on nyt hen-
kilökohtainen avustaja**

Yli kahden vuosikymmenen ajan sähköpostin hallinta on tuntunut työltä – loputtomalta lajittelu, etsimisen ja luon- nostelun kierteeltä. Mutta nyt, vuoden 2026 alussa, Google on virallisesti siirtänyt Gmailin ”Gemini-aikakauteen”, muut- taen palvelun yksinkertaisesta viestilistasta proaktiiviseksi ja älykkääksi avustajaksi. Uusimman Gemini 3 Flash -mallin vauhdittamana nämä pä- ivitykset pyrkivät poistamaan ”sähköpos-tiähkyn” antamalla tekoälyn hoitaa raskaat työt puolestasi. Tässä katsaus siihen, miten Gemini muut-taa Gmailin käyttöä.

1. AI-postilaatikko: Henkilökohtainen tilannekatsaus Radikaalein muutos on siirtyminen aikajärjestyksessä olevasta listasta AI-postilaatikkoon. Tämä ominaisuus (joka on tällä hetkellä testikäytössä ja Premium-tilaajilla) korvaa perinteisen viestivallin kuratoidulla koontinäytöllä:

- Prioriteettiryhmät: Ryhmittelee sähköpostit auto- maattisesti tehtäviin, kuten maksettaviin laskuihin, varatta- viin aikoihin tai kiireellisiin vastauksiin.
- ”Catch Me Up” -tiivistelmät: Sen sijaan, että selaisit viestejä läpi, saat nopean katsauksen sii-tä, mitä poissa olles- sasi on tapahtunut – korostaen esimerkiksi toimituspäivityk- siä, kuitteja ja tärkeitä mainintoja.
- 2. ”Kysy postilaatikoltasi”: Luonnollisen kielen haku Unohta oikeiden hakusanojen pähkäily puoli vuotta vanhan viestin löytämiseksi. Hakukenttään in-tegroitujen AI-ylei- skatsausten avulla voit kysyä Gmaililta suoraan: ”Mikä oli putkimiehen hinta-arvio viime elokuussa?” ”Milloin lentoni laskeutuu tiistaina ja mikä on hotellin osoi- te?” Gemini skannaa historiasi, poimii tarkan vastauksen ja tarjoaa suoran linkin alkuperäiseen viestiin tietojen varm- isimiseksi.
- 3. Älykkäämpi kirjoittaminen: Kirjoitusapu ja oikoluku Sähköpostien kirjoittaminen ei ole enää taistelua tyhjän sivun kanssa. Google on laajentanut työkal-uja entistä intu- ittiivisemmiksi:
- Kirjoitusapu (Help Me Write - ilmainen kaikille): Luo kokonaisia luonnosteja yksinkertaisten kehotteiden perusteella. Olipa kyseessä virallinen irtisanoutumislmoi- tus tai epävirallinen kutsu juhliin, Gemini antaa huolitellun aloituspisteen.
- Kontekstuaaliset vastausedotukset: Toisin kuin vanhat ”Kiitos!”-painikkeet, uudet ehdotuk-set on räätälöity kirjoitustyyliisi ja keskustelun tarkkaan aiheeseen sopiviksi.
- Oikoluku (Premium): Toimii kuin sisäänrakennettu toimittaja, joka ehdottaa parannuksia sävyyn, selkeyteen ja lauserakenteisiin varmistaen, että viestisi menee perille oikealla tavalla. Yksityisyys tekoälyn aikakaudella

Jatkuu sivulla 8

TIPATON TAMMIKUU

Tammikuu ilman konjakkia! Mitä kuukausi ilman alkoholia todella tekee kehollesi

Uusi vuosi tuo usein mukanaan lupauksia ja uusia alkuja, ja se merkitsee monelle ”Kuivan tammikuun” alkua – kuukauden mittaista sitoutumista alkoholista pidättäytymiseen.

Vaikka ajatus tammikuusta ilman konjakkia, viiniä, olutta tai muuta alkoholijuomaa saattaa tuntua pelottavalta, hyödyt kehollesi ja mielellesi voivat olla mullistavia. Mitä kehollesi tapahtuu tämän alkoholittoman kuukauden aikana? Tässä on lähempi katsaus varmoihin etuihin.

Viikko 1: Detox ja säätö

Ensimmäinen viikko alkoholinkäytöstä pidättäytymisessä voi tuntua haasteelta, varsinkin jos olet tottunut juomaan iltaisin. Kun kehosi alkaa metaboloida elimistössäsi jäännösalkoholia, saatat kokea himoa, ärtyneisyyttä tai lievää päänsärkyä. Nämä oireet ovat tilapäisiä ja ovat osa kehosi luonnollista vieroitusprosessia. Tänä aikana maksasi, elimistön ensisijainen detox-elin, alkaa toipua. Alkoholin kulutus rasittaa maksaa merkittävästi, joten jo lyhyt tauko mahdollistaa sen korjaavan vaurioituneita soluja ja parantaa sen tehokkuutta. Saatat myös huomata, että unesi laatu alkaa kohentua. Vaikka alkoholi saattaa auttaa sinua nukahtamaan aluksi, se häiritsee REM-vaihetta, joka on ratkaisevan tärkeä palautuvan lepoajan kannalta. Ilman alkoholia uni-sykli normalisoituvat, jolloin tunnet olosi virkeämmäksi.

Viikko 2: Kirkkaampi iho ja lisääntynyt energia

Toisella viikolla monet ihmiset huomaavat näkyviä parannuksia ihossaan. Alkoholi kuivattaa kehoa ja voi pahentaa sairauksia, kuten

punoitusta, turvotusta ja aknea. Ilman alkoholia ihosi alkaa kosteutua ja parantua, mikä johtaa kirkkaampaan ja säteilevämpään ihoon. Myös energiatasot alkavat nousta, kun verensokerisi tasaantuu. Alkoholi voi aiheuttaa piikkejä ja laskuja verensokeritasoissa, mikä johtaa väsymyseen ja mielialan vaihteluihin. Kun nämä vaihtelut on minimoitu, keskittymiskyky paranee ja tunnet olosi tuottavammaksi koko päivän.

Viikko 3: Parempi ruoansulatus ja mieliala

Kolmas viikko tuo usein huomattavia muutoksia ruoansulatusjärjestelmääsi. Alkoholi voi ärsyttää mahalaukun limakalvoja ja häiritä suoliston bakteeritasapainoa, mikä johtaa turvotukseen ja ruoansulatushäiriöihin. Tauko alkoholista mahdollistaa ruoansulatusjärjestelmän palautumisen, mikä vähentää epämukavuutta ja parantaa ravintoaineiden imeytymistä. Tämä viikko merkitsee myös merkittäviä parannuksia mielenterveydessä. Alkoholi on masennuslääke, joka voi pahentaa ahdistuksen ja surun tunnetta. Monet kuivan tammikuun osallistujat kertovat tuntevansa olonsa vähemmän ahdistuneeksi ja emotionaalisesti vakaammaksi, kun heidän aivonsa sopeutuvat toimimaan ilman alkoholin vaikutusta. Lisääntynyt endorfiinien tuotanto, elimistön luonnolliset ”hyvän olon” kemikaalit, edistää entistä enemmän kohonnutta mielialaa.

Viikko 4: Painonpudotus ja alhaisempi verenpaine

Kun lähestyt kuun loppua, alkoholista pidättäytymisen kumulatiiviset vaikutukset tulevat entistä selvemmiksi. Monille yksi merkittävimmistä eduista on laihduminen.

Yksinkertainen totuus: Miksi alkoholi ei ole ystäväsi

Saatat ajatella, että lasillinen viiniä tai olut on vaaraton, mutta totuus on, että alkoholi voi olla terveydesi sabotoija. Kyse ei ole vain krapulasta, vaan pitkäaikaisista vaurioista.

Maksasi on työhevonen: Alkoholia prosessoidaan ensisijaisesti maksassa, joka tekee ylitöitä sen hajottamiseksi. Ajan mittaan liiallinen alkoholinkäyttö voi johtaa rasvamaksasairauteen, kirroosiin ja jopa maksasyöpään.
Aivovuoto: Alkoholi vaikuttaa aivoihisi ja vaikuttaa muistiin, keskittymiseen ja jopa tunteiden hallintaan. Krooninen alkoholinkäyttö voi johtaa dementiaan ja kognitiiviseen heikkenemiseen.
Sydänsärky: Vaikka pieni alkoholin määrä näyttää auttavan sydäntäsi, liiallinen kulutus on katastrofin resepti. Se voi lisätä sydänsairauksien, aivohalvauksen ja korkean verenpaineen riskiä.
Syövän liittolainen: Alkoholi liittyy lisääntyneeseen riskiin sairastua useisiin syöpiin, mukaan lukien suu-, kurkku-, rinta-, maksa- ja paksusuolisyöpä.
Painonnousu: Alkoholi on täynnä tyhjiä kaloreita, mikä edistää painonnousua ja lihavuutta.

On tärkeää muistaa: Kohtuus on avainasemassa: Jos päätät juoda, tee se kohtuudella. Naisille se on yksi juoma päivässä ja miehille kaksi juomaa päivässä. Tunne rajasi: Jokaisella on erilainen toleranssi. Kiinnitä huomiota siihen, miten alkoholi vaikuttaa sinuun, ja vältä liiallista nautimista. Älä juo, jos olet raskaana: Alkoholilla voi olla tuhoisia vaikutuksia kehittyvälle sikiölle. Lopputulos: Alkoholi voi olla näutinnöllistä kohtuudella, mutta se ei ole terveydelle aiheuttavien riskien arvoista. Nosta siis lasi terveydellesi ja valitse viisaasti!

Alkoholi on kaloreita, ja sen nauttiminen johtaa usein ylsenyömiseen tai epäterveelliseen välipalaan. Alkoholin lopettaminen poistaa nämä tyhjätkalorit ja voi helpottaa kalorivajeen ylläpitämistä. Myös sydämesi kunto paranee. Alkoholi nostaa verenpainetta ja voi aiheuttaa sydän- ja verisuoniongelmiä. Tutkimukset ovat osoittaneet, että jopa lyhyt tauko voi alentaa verenpainetta ja alentaa haitallisen kolesterolin tasoa, mikä edistää parempaa sydämen toimintaa.

Tammikuun jälkeen: Pysyviä muutoksia

Kuivan tammikuun lopun ei tarvitse tarkoittaa paluuta vanhoihin tapoihin. Monet osallistujat huomaavat, että kuukauden mittainen haaste auttaa heitä palauttamaan suhteensa alkoholiin, mikä johtaa tietoisempaan juomistottumukseen tulevaisuudessa. Tänä aikana saadut oivallukset – kuten parantunut energia, parempi uni ja parantunut mielen selkeys – voivat toimia voimakkaina motivoijana jatkaa alkoholin kulutuksen vä-

hentämistä.

Sopiiko tipaton tammikuu kaikille?

Vaikka tipaton tammikuu tarjoaa lukuisia terveyshyötyjä, on tärkeää toteuttaa se turvallisesti, varsinkin jos juot paljon. Alkoholin äkillinen lopettaminen pitkäaikaisen raskaan käytön jälkeen voi johtaa vieroitusoireisiin, jotka saattavat vaatia lääkärin valvontaa. Jos olet huolissasi juomistottumussitiasi, harkitse terveydenhuollon ammattilaisen puoleen kääntymistä ennen haasteen aloittamista.
Takeaway Tammikuu ilman konjakkia tai muita alkoholijuomia on enemmän kuin pelkkä tahdonvoiman koe; se on tilaisuus kalibroida kehosi ja mielesi uudelleen. Parantuneesta maksan toiminnasta parempaan ihoon ja mielialaan, alkoholista pidättäytymisen hyödyt voivat olla syväisiä ja pitkäikäisiä. Mikset siis kokeilisi? Kehosi kiittää sinua, ja saatat löytää samalla terveellisemmän, onnellisemman version itsestäsi.

KOVINA AIKONA Kertomus Suomen viimeisten nälkävuosien ajoilta

Kirj. KARL A. TAVASTSTJERNA Suomentanut Juhani Aho Osa 15.

— Jos menet kapteenin puheille, niin on parasta, että pistät piippusi taskuun ja nielet suuret sanasi, jos et tahdo tulla ulos heitetyksi!

— Minä ja kapteeni olemme kyllä ennenkin olleet puheissa, vastasi pohjalainen varmasti ja päättään kääntämättä sitoessaan Ruskon marhamintaa renkaaseen.

Anna Mellilä seisoi hetken aikaa epäroivänä ja suutuksissaan eikä voinut mennä tiehensääkään. Pohjalainen oli nyt sitonut kiinni hevonsensa ja lähti piippu hampaissa menemään pääraken-nusta kohden, mutta röyhkeä ryhti oli jo koko lailla pehmentynyt. Kun hän kulki Anna Mellilän ohitse, katsahti hän häneen naurahtaen, otti piipun hampaistaan ja osoitti sen pitkällä varrel-la porstuan rappuja.

— Tuollako se asuu?

UKRAINE PRESIDENT

The Russians Are Exploiting the Weather – The Cold Snap – Trying to Hit as Many of Our Energy Facilities as Possible – Address by the President

9 January 2026 - 19:19

Dear Ukrainians!

Restoration efforts are currently underway in our cities and our communities – in Kyiv and the region, in the Dnipro, Lviv, Kirovohrad, Cherkasy, and Odesa regions. Repair crews are almost constantly working in the Sumy, Chernihiv, and Kharkiv regions. Maximum forces are deployed to restore vital services. The Russians are exploiting the weather – the cold snap – trying to hit as many of our energy facilities as possible. So much for their respect for America and all diplomacy. Last night, over 200 Russian drones were launched, as well as a significant number of

ballistic missiles, primarily targeting Kyiv. Four people were killed – my condolences to their families. Nearly thirty were wounded. Prior to that, there were strikes on Dnipro, Kryvyi Rih, and Zaporizhzhia. And before that – Odesa. The main Russian tactic is to try to completely shut cities down. It is crucial that every city administration understands this goal, the goal of the enemy, and prepares for full counteraction, for actual work for the benefit of citizens. The focus should not be on avoiding problems but on solving them, especially when the resources exist to do so – as in Kyiv. It is the best-financed city in Ukraine, and all necessary backup systems must be in place.

Today, I held a special energy meeting with military officials, government representatives, and specialized services to discuss the details of protecting energy facilities and the necessary decisions. Diplomats must be as active as possible – through the Ministry of Foreign Affairs and informal diplomatic channels.

Oreshnik was used again – this time against the Lviv region. Once again, it was pointedly close to the borders of the European Union. And in terms of using medium-range ballistic missiles, this poses the same challenge for all: Warsaw, Bucharest, Budapest, and many other capitals as well. Everyone needs to see this

in the same way and with the same seriousness: if the Russians aren't even bothering to come up with a plausible excuse for using such weapons, then no personal connections and no rhetoric will protect anyone from this. What is needed is a system of joint action, a system of collective defense – one that truly works. Does such a system exist now? That's an open question, because across Europe there is the same doubt – whether their capital would be defended if Putin suddenly lost it.

I also want to thank all our people involved in responding to the aftermath of the strikes. This is truly heroic work. In hours, people accomplish what in other countries can take days or weeks. The important thing is that help is available everywhere, repairs are happening everywhere, and maximum effort is being made to restore electricity and heating to the people. I have tasked government officials with communicating as fully as possible what will be done and within what timeframe. I thank everyone who is helping! I thank everyone who supports our people. I thank all the leaders who have not stayed silent and who are standing with us, with Ukraine.

Glory to Ukraine!

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VIIKON TAIDE-ELÄMYS

Akseli Gallen-Kallela

1865 Pori/Björneborg

1931 Tukholma/Sockholm

Lemminkäisen äiti Lemminkäisen mamma Lemminkäisen ´s mother 1897

kolmekymmentä markkaa seteleinä ja muutamia hopearahoja lisäksi. Tuon omaisuutensa oli hän ansainnut osaksi luppukuormallaan, osaksi saanut ne kaksiviikkoisesta työstään Kotkaisissa, jossa kiirein työaikaa nyt oli ohi ja josta hänet oli irtisanottu eilen. Onnellisen satuttaman kautta oli hän tullut välttäneeksi monet salakapakat lähellä uutta rautatien rakennusta, ja sen tähden oli hänen itseluottamuksensa rajaton, kun hän tänään koskematon pääoma taskussaan tuli uutta työnansiota hakemaan. Ennen hän tarjoutuisi Herrasaaren hienon kapteenin palvelukseen kuin rupeaisi vedättämään hiekkaa rautatien rakennukselle, sillä hän oli oppinut huomaamaan, että hänen reippautensa vaikutti enemmän paikkakunnan rahvaaseen kuin sellaisiin seikkailijoihin kuin rautatien työmiehet. Vaikka ansaitsisikin muutamia pennejä vähemmän päivässä, niin olisi sentään suoranaista voittoa siitä, että pysyisi erillään viinasta, joka tulvaili puolen peninkulman alalla kahden puolen linjaa.

Kapteeni oli koko ajan seurannut kohtausta, joka tapahtui hänen silmänsä edessä, vaikeivät molemmat päähenkilöt sitä ollekaan olleet huomanneet. Se oli jotain hyvin harvinaista.

Hän seurasi puoleksi hymyillen meijerikön ylenkatsetta ja voi lukea liikkeistä hänen salaisimmatkin ajatuksensa. Ja kun pohjalainen pääsi taistelussa voittajaksi, oli kapteeni siitä hiukan iloisissaan, sillä hän oli heti ensi kerran miehen nähtyään mieltynyt hänen miehekkääseen suoruteensa – siinä oli jotain kunnonllista, sotilaallista tuossa mieheessä. Ja hän päätti asettaa hänet koetukselle, kun hän tulisi tänne hänen puheilleen. Ehkä tämä oli se mies, jota hän tarvitsi!

Kohta kuuluikin kahden kärkean kengän koputusta ovensuumatolla ja pohjalainen astui sisään niin toisenmäköisenä kuin äskeneen ulkona kartanolla, että kapteenin suupielet vetäytyivät hie-noon hymyyn. Pohjalainen huomasi sen ja tuli vähän hämilleen. Hän arvasi heti, että kapteeni oli nähnyt hänen tulonsa, ja tuli yhä epävarmemmaksi. Mutta kun kapteeni sanoi ensimmäisen sanansa, rauhoittui hän taas. Sehän oli ystävällinen, vaikka hiukan tuntuikin naurua pidättelevän, mikä vähän loukkasi Kalle Pihliä.

— No — sehän ole se pohjalainen, kun kuljetti lumppuja paperiruukkiin, sanoi kapteeni.

— Se on, minä olen Kalle Pihl.

— Ja mite sine tahto?

— Mitäpähän sitä muuta kuin työnansiota... Hevospäivätöitä.

— Jassoo. Joko loppu herrassöötinkin tykönä?

— Jo siellä loppui.

— No, no, — saaraan katso tykö; — ehkä aina löyty yhtä ja toista riskille miehelle.

Nyt ojensihe jo pohjalainen ja hiveli leukaansa. Silloin lopetti kapteeni yhtäkkiä kysymyksensä, katsahti huolettomasti kattoon ja virkkoi:

Suuri teho tuo mukanaan kysymyksiä tietosuojasta. Google on ratkaissut tämän ”Engineering Priva-cy” -suojauksella. Samalla tavalla kuin ”Incognito-tilassa”, tietyt Gemini-vuorovaikutukset käsitel-lään kertaluonteisina keskusteluina, joita ei tallenneta tai käytetä tekoälymallin kouluttamiseen. Käytt-äjillä on myös mahdollisuus kytkää tekoälyominaisuudet kokonaan pois päältä.

”Gemini-aikakausi” muuttaa odotuksemme sähköpostia kohtaan. Maailmassa, jossa posti-laatikko voi tiivistää 50 viestin ketjun kolmesa sekunnissa tai kirjoittaa monimutkaisen vastauksen omalla äänel-läsi, tavoite ei ole enää vain ”Inbox Zero” – vaan se, että aikaa vapautuu oikeasti merkitykselliseen työhön.

GEMINI 3

Gemini 3 – merkitävä tekoälyn askel eteenpäin

Valmistaudu hämmästyämään! Google on juuri julkaissut uusimman version huippuluokan tekoälymallistaan, Gemini 3:sta, ja se on suorastaan vallankumouksellinen. Tämä ei ole pelkkä päivitys; Se on valtava edistysaskel tekoälyssä, joka rikkoo sitä, mitä luulimme mahdolliseksi.

Yksi upeimmista uusista ominaisuuksista on sen huomattavasti laajennettu kontekstiikkuna. Kuvittele tekoäly, joka pystyy ymmärtämään ja käsittelemään uskomattoman pitkiä, monimutkaisia virittoja—kokonaisia kirjoja, tunteja videoita tai valtavia määriä dataa—kaikki kerralla, menettämättä yksityiskohtien otetta. Gemini 3 pystyy juuri tähän, mikä johtaa paljon johdonmukaisempiin, vivahteikkaampiin ja oivaltavampiin vastauksiin kuin koskaan aiemmin. Tämä on pelin muuttaja kaikkeen monimutkaisista koodausprojekteista syvälliseen tutkimukseen ja luovaan kirjoittamiseen.

Mutta innovaatiot eivät lopu siihen. Gemini 3:ssa on parannetut multimodaaliset ominaisuudet, eli se ei ymmärrä pelkästään tekstiä; Se todella ymmärtää ja integroi saumattomasti tietoa kuvilla, äänellä ja videolla. Voit syöttää sille asiakirjan, kokoustallenteen ja relevantin kuvan, ja se luo yhteyksiä ja tarjoaa yhteenvetoja, jotka ovat järkyttävän tarkkoja ja älykkäitä.

Tämä uusi versio on suunniteltu intuitiivisemmaksi, tehokkaammaksi ja lopulta hyödyllisemmäksi monissa sovelluksissa. Se lupaa muuttaa tapaa, jolla olemme vuorovaikutuksessa tekoälyn kanssa, helpottaen monimutkaisia tehtäviä ja avaten ovia täysin uusille innovaatiomuodoille. Valmistaudu, sillä tekoälyn tulevaisuus on täällä, ja sen nimi on Gemini 3

EKONOMIA

MAAILMAN EKONOMIA

Katsaus maailmantalouteen 2025

Maailmantalous on vuonna 2025 osoittanut ”hauraan sietokyvyn” merkkejä. Alkuvuoden pelastusista huolimatta globaali kasvu pysyi vakaana noin 3,2 prosentissa. Vaikka laaja taantuma vältettiin, vuotta leimasivat siirtyminen kohti protektionismia ja pandemian jälkeisen nousukiidon hiipuminen.

Kolme mielenkiintoisinta muutosta: Kaupan ”etupainotteisuus”: Ennakoidessaan jyrkkiä tullien korotuksia ja kaupan esteitä, yritykset keskittivät toimituksia vuoden 2025 ensimmäiselle puoliskolle. Tämä johti kaupamäärien ja teollisuustuotannon tilapäiseen piikkiin, kunnes aktiivisuus viileni loppuvuodesta uusien protektionististen toimien astuessa voimaan.

AI-investointien irtautuminen muusta teknologiasta: Perinteisten teknologiainvestointien kohdatessa vastatuulta, tekoälyinvestoinnit kiihtyivät ennätyslukemiin. Sekä NVIDIA että Microsoft ylittivät 4 biljoonan dollarin markkina-arvon, mikä osoittaa tekoälyn muuttuneen spekulatiivisesta trendistä kehittyneiden talouksien tärkeimmäksi investointimoottoriksi.

Eriävä inflaatiokehitys: Hintojen nousun hidastuminen ei ollut yhtenäistä. Euroalue saavutti 2 prosentin inflaatiotavoitteensa odotettua aiemmin, mutta Yhdysvallat kamppaili ”sitkeän” inflaation kanssa palvelukustannusten ja uusien tullien vuoksi. Tämä johti kuspanskkien välisiin eroihin korkopolitiikassa.

Reference: IMF World Economic Outlook (October 2025) and World Bank Economic Blogs.

LEHEMME SISÄLTÖ ON TUOTETTU VASTUULLISESTI. OLEMME SITOUTUNEET JOURNALISTIN OHJEISIIN. Lue ohjeet: <https://jsn.fi/journalistin-ohjeet/>

VENÄJÄ

VENÄJÄ

Venäjä vähättelee Suomen soiden ennallistamista – ”pelottelua ja propagandaa”

Venäläinen Gazeta-lehti raportoi kriittisesti Suomen ja Puolan päätöksistä ennallistaa suoluoteita, joita on julkisuudessa liitetty myös turvallisuuspoliittisiin näkökohtiin. Venäjän duuman puolustusvaliokunnan jäsen Andrei Kolesnik kutsuu toimia täysin merkityksettömiksi.

Kolesnikin mukaan Venäjällä ei ole aikomusta hyökätä Suomeen tai Puolaan, ja hän väittää länsimaiden käyttävän uhkakuvia verovarojen käytön oikeuttamiseen. Hänen lausuntonsa heijastavat Moskovan virallista linjaa, jossa länsimaiden puolustustoimia pidetään liioiteltuina ja tarkoitushakuisina.

Lähde: Gazeta.ru

VENÄJÄ

Lavrov varoittaa ’natsismista’ Euroopan pääkaupungeissa

Venäjän ulkoministeri Sergey Lavrov on provosoivassa puheessaan väittänyt, että natsi-ideologiat ovat heräämässä uudelleen Euroopan sydämessä.

Haastattelussa Iranin islamilaisen tasavallan yleisradioyhtiölle 15. joulukuuta 2025 Lavrov kohdisti hyökkäyksensä suuriin poliittisiin keskuksiin kuten Brysseliin, Berliiniin, Lontooseen ja Pariisiin sekä Baltian maihin, syyttäen niitä ”räikeistä natsimenetelmistä” nykyisissä geopolitiittisissa strategioissaan.

Lavrov veti historiallisia yhtäläisyyksiä ja ehdotti, että lännen tuki nykyiselle Ukrainan hallitukselle heijastaa Adolf Hitlerin ja Napoleon Bonaparten toimia. Hän arvosteli eurooppalaisia johtajia siitä, että he väitetyti sivuuttivat sen, mitä hän kuvasi natsien käytännöiksi Ukrainassa. Nämä lausunnot vahvistavat Moskovan länsivastaisen retoriikan entisestään ja kehystävät käynnissä olevan konfliktin perustavanlaatuiseksi taisteluksi ääriajatuksia vastaan. Vaikka nämä väitteet ovat erittäin kiistanalaisia ja länsimaiden viranomaiset hylkäävät ne, ne antavat terävän kuvan Kremlin nykyisestä maailmankuvasta ja Venäjän ja Euroopan välisestä diplomaattisesta kielusta.

Lähde: Venäjän federaation ulkoministeriö
Kuva: Wikimedia Commons, US Department of State, Public Domain

VENÄJÄ

Lavrovin tilitys: Itä-Saksan luovuttaminen oli ”virhe ja petos”

Venäjän ulkoministeri Sergei Lavrov on herättänyt keskustelua kutsumalla Neuvostoliiton vetäytymistä Itä-Saksasta historialliseksi petokseksi.

Lavrov totesi 15. joulukuuta 2025 annetussa haastattelussa, että hajoava Neuvostoliitto petti sen liittolaiset, erityisesti DDR:n. Lavrovin mukaan Saksan yhdistyminen oli todellisuudessa valtaus, jossa Itä-Saksan poliittiselta johdolta vietiin tulevaisuus. Hän kritisoi puolen miljoonan neuvostosotilaan vetämistä pois ilman korvauksia ja katsoi Neuvostoliiton tehneen virheen luopuessaan sotilaallisesta läsnäolosta alueella. Puheet heijastavat Moskovan kasvavaa tyytymättömyyttä kylmän sodan jälkeiseen maailmanjärjestykseen.

8

Waasan Päivälehti, 11 tammikuuta, 2026

HUUMORI SATA

VUOTTA SITTEN

ENSIMMÄINEN KOVAAÄNINEN
Hän: Ensimmäinen kaiutin tehtiin luusta.
Hän: Onko se mahdollista?
Hän: Kyllä, Aadamin kylkiluusta.

KUIN NÄET JA ET NÄE
Opettaja: Asioita, joita näet, kutsutaan konkreettisiksi tai todellisiksi, asioita, joita et näe, kutsutaan,
- No Lisa O-o-o-Lisa: Säädytöntä.

MAALARI VAI RUNOILIJ
- En tiedä, tuleeko minusta runoilija vai taidemaalari.
- Ryhdy maalariksi.
- Oletko nähnyt maalauksiani?
— Ei, mies, olen lukenut muutaman runosi.

13 PÖYDÄSSÄ
Haittaako sinua, jos se on kolmetoista pöydässä?
— Kyllä, jos vain on ruokaa kahdelletoista.

ROLLS-ROYCE
Anna: - Oliko se rakkautta ensisilmäyksellä?
Dagny: - Ehdottomasti. Heti kun näin hänet uudessa Rolls-Roycessa.

TYÖ EI TAPAA KETÄÄN
- Mikset tee töitä? Kova työ ei koskaan tapa ketään.
- Sinä erehdyt. Menetin molemmat vaimoni sillä tavalla.

PAKO
””Onko pojalla mitään erityisiä merkkejä, joista hänet tunnistaa”, poliisi-konstaapeli kysyi isältä, jonka poika oli paennut. — Ei, en vielä, mutta jos vain saan hänet kiinni, ei kestä

kauan, ennen kuin asia on niin.

LUNDBERG
- Tunnetko Lundbergin?
- Tunnen! Tunnen hänet niin hyvin, etten enää tunne häntä.

EI KOTONA
Rouva: Tässä tulee rouva Petterson, sanokaa minulle, etten ole kotona.
Maid: Hyvä rouva.
Vaimo: No, mitä hän sanoi.
Maid: Ylistys Jumalalle.

KAUNIS
— Ja sitten hänellä on niin kaunis ilme kasvoillaan.
- Kyllä, missä muualla hänellä se sitten olisi?

KOULUSSA
Opettaja: No, Karl, voitko mainita pari esimerkkiä jostain, joka on läpinäkyvää.
Karl: Aita ja avaimenreikä.

AIKA NAIMISIIN. HETI!
— Maud meni astrologin luo kysymään, milloin hänen olisi parasta mennä naimisiin.
- No, mitä hän sanoi hänelle.
— Hän katsoi häntä hetken ja käski hänen tarttua ensimmäiseen parhaaseen tilaisuuteen.

MATKATAVARAT
- Missä ovat kaikki matkatavarasi.
- Olen menettänyt sen.
— Kaikkaa? Miten se tapahtui?
- Korkki putosi pois.

HUONO LAULU

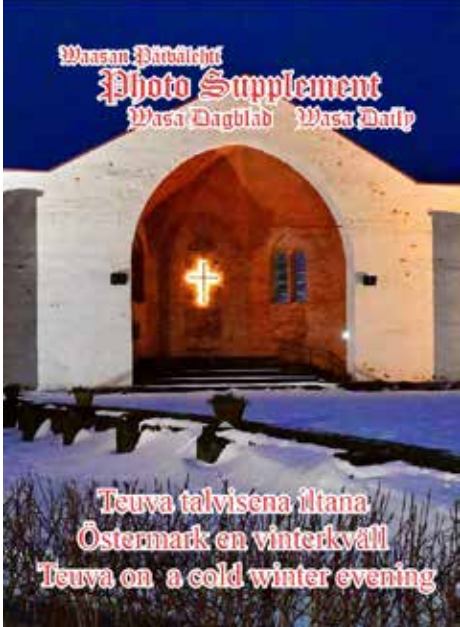
Astronomic picture of the week:

Galactic Dance

Image of the interacting galaxy pair NGC 5394/5 obtained with NSF NOIRLab's Gemini North 8-meter telescope on Hawai'i's Maunakea using the Gemini Multi-Object Spectrograph in imaging mode. This four-color composite image has a total exposure time of 42 minutes
Credit:
International Gemini Observatory/NOIRLab/NSF/AURA
Creative Commons Attribution 4.0 International License

Ensi viikolla:

TAMMIKUUN HOROSKOOPPI 2026

Tammikuun 2026 horoskooppi: Naura uusi vuosi käyntiin

Oinas (21.3.–19.4.): Ryntää tammikuuhun kuin kofeiinipäissään vuoriin kiipeävä vuohi. Muista, ettei jokainen kukkula ole kiipeämisen arvoinen – varsinkaan, kun Netflixissä on uusia sarjoja.

Härkä (20.4.–20.5.): Olet tammikuussa itsepäisen optimistinen. Joku ehdottaa sinulle lehtikaa-lismoothieta. Älä suostu. Makuhermosi ansaitsevat parempaa.

Kaksoset (21.5.–20.6.): Kaksois-persoonallisuutesi loistaa tänä kuukautena – liityt joko joogakurssille tai katsot rikosdokumentteja pizza kädessä. Mo-lempia voi pitää voittona.

Rapu (21.6.–22.7.): Koti on tammikuussa sinun turvasatamasi.

Valitettavasti niin on myös jääkaappisi. Muista: välipalat ovat tunteita.

Leijona (23.7.–22.8.): Uusi vuosi, uusi sinä! Mutta rehellisesti, joulukuussa ostamasi kruunu ei ole lähdös-sä päästäsi. Jatka hallitsemista, kuninkaallinen.

Neitsyt (23.8.–22.9.): Olet jo värittänyt ja järjestänyt uuden vuoden lupauksesi. Rentoudu – unohdat ne kuitenkin helmiin-kuuhun mennessä.

Vaaka (23.9.–22.10.): Tasapainon hakusi joutuu koetukselle, kun sohva ja kunto-salikortti taistelevat huomiostasi. Spoile-ri: sohva voittaa.

Skorpioni (23.10.–21.11.): Säteilet mystiikkaa tammikuussa. Tai ehkä kyse on vain siitä, että unohdit vastata viime vuoden viesteihin. Jatka arvoituksel-lisuutta.

Jousimies (22.11.–

21.12.): Kaipaat seikkailua tänä vuonna. Mutta suurin matkasi saattaa olla postilaatikolle aamutossut jalassa. Pikkuhiljaa eteenpäin.

Kauris (22.12.–19.1.): Nyt on sinun aikasi, vuohi! Kiipeät niin uratikkaita kuin liukkaita katuja päättäväisyydellä. Yritä olla liukastumatta kummassakaan.

Vesimies (20.1.–18.2.): Tähdet ennustavat älyllisiä oivaluksia tammikuulle. Tai ehkä vain ratkaisut Wordlen kahdella arvauksella. Nerokkuutta sekini.

Kalat (19.2.–20.3.): Tunteesi heilahtelevat korkealla, mutta niin hehkuu myös hurmasi. Hyödynnä se ja suostuttele joku kolaamaan lumityöt puolestasi.kyseessä olisi viimeinen piparkakku.

BLOGGI-KIRJOITTAJAT

Kirjoita Waasan Päivälehteen – Etsimme bloggaajia!

Rakastatko ajatustesi, kokemustesi tai asiantuntemuksesi jakamista? Waasan Päivälehti etsii intohimoisia kirjoittajia, jotka haluavat luoda mielenkiintoista sisältöä lukijoillemme.

Kirjoitatpa sitten paikallisista uutisista, kulttuurista, elämäntavasta, yrittäjyydestä tai omista kokemuksistasi – äänesi on tervetullut!

Kirjoittaminen *Waasan Päivälehdelle* on loistava tapa saada tekstit laajemmin luetuiksi, tutustua uusiin ihmisiin ja kehittää luovuut-tasi. Aiempaa kokemusta ei tarvita – tärkeintä on into ja ideat! Arvo-stamme monipuolisia näkökulmia ja uusia ääniä, jotka kuvastavat yhteisöämme elinvoimaa.

Kiinnostuitko? Lähetä meille blogi-idea tai pieni näyteteksti, ja julkaisemme tekstisi mielellämme. Tule mukaan tekemään *Waasan Päivälehteä* paikka merkityksellisille keskusteluille ja inspiroiville tarinoille!

Ota yhteyttä sähköpostitse waasanpaivalehti@gmail.com lisä-tietoja varten. Odotamme innolla kuulevamme sinusta!

Waasan Päivälehti

Moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on piirteitä 1870-luvun lehdistöstä. . Silloin sanomalehdissä oli vain 4-8 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten muutamassa sivussa on paljon luettavaa.

Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini ja Monica tekevät osan rutiininomaisesta toimitustyöstä, kuten käännöstyö, korrehtuurin luku ja lyhyen notisien kirjoittaminen. Kaikki tekstit on tarkastettu toimittajilla ja toimitus vastaa tekstien sisällöstä.

Waasan Päivälehti on päivälehtityyppinen julkaisu, toistaiseksi se ilmestyy sunnuntaiaamuisin. mutta tavoitteenamme on että se jatkossa ilmestyy joka aamu.

Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi.

Päätoimittaja on Hans Björknäs.

Lukijoiden kirjoitukset ovat tervetulleet!

Lehti on paikallisessa omistuksessa ja tulee sellaisena pysymään.

Toimitus: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Helsingin toimitus: Waasan Päivälehti, Toinen linja 9 B 36, 00530 Helsinki. Puhelin +358-40-5462455. Ilmoitukset pyydetään lähettämään emaililla jpg-muodossa.

Email: waasanpaivalehti@gmail.com

Waasan Päivälehti
waasanpaivalehti@gmail.com

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

waasanpaivalehti@gmail.com